

GRAMEX press

Musiikki on
auringonnousun ala
Tärkeintä Gramexille
on musiikki
Metallicountryä
maailmalle

2

2017

Moniosaja
Maija Kauhanen

hän

SAMPO TERHO Syntyi 1977 Helsingissä. **Koulutus** Filosofian maisteri. **Työura** Puolustusministeriön tietopalvelusihteri 2004–2005. Maanpuolustuskorkeakoulun tutkija 2007–2010. Euroopan parlamentin jäsen 2011–2015. Kansanedustaja 2015–. Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri 5.5.2017–. **Muu toiminta** Suomalaisuuden Liiton hallituksen puheenjohtaja 2009–. **Harrastukset** Musiikki, kirjallisuus, filosofia ja historia.

Äänilevyjen ystävä

Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho on rockin ja progen harrastaja, joka kuuntelee musiikkia pääasiassa äänilevyiltä.

Haastattelu LAURI KAIRA Kuva LAURA KOTILA / VALTIONEUVOSTON KANSLIA

► Miten kuuntelet musiikkia?

Olen sillä tavalla vanhan liiton mies, että kuuntelen enimmäkseen äänilevyjä. Spotifya en ole edes ladannut, vaikkei minulla mitään periaatteessa sitä vastaan ole. Radiosta kuuntelen klassista.

► Montako levyä osapuillesi omistat?

Olen pitänyt linjaa, että luovun niistä levyistä, joita en kuuntele. Levyhyllyssäni on tällä hetkellä varovaisen arvion mukaan pari sataa vinyyliä ja kolmisen sataa cd:tä.

► Mikä oli ensimmäinen oma levysi?

Varmaankin Eppu Normaalia, ainakin siitä alkoi pikkupoikana musiikkikeräilyni. Oliko ollut *Valkoinen kupla* tai *Imperiumin vastaisu*. Sain Eppujen levyjä isältäni, joka myös oli fani.

► Mihin yhteisiin liittyy nuoruudessasi muistoja?

Eniten muistoja liittyy varmaan Led Zeppeleeniin ja Deep Purpleen, joita aloin kuunnella yläasteiässä paljolti isän vaikutuksesta. Sitten seuraan liittyi progressiivinen rock, kuten Rush ja myöhemmin myös klassinen.

► Miten musiikkimakusi on elänyt vuosien mittaan?

Edellä kuvatulla kaarella suomirokista klassiseen heviin, siitä progeen ja sitten klassiseen musiikkiin. Varmaan se jatkuu vielä elämän varrella. Makuni on monipuolistunut, vanhat eivät ole pudonneet pois, kun uutta on tullut mukaan.

► Mikä konsertti jäi erityisesti mieleen?

Useimmiten olen livenä nähnyt Deep Purplen. Niihin konsertteihin liittyy tosi hyviä muistoja. Näin Deep Purplen ensimmäisen keran vanhalla jäähallilla, jossa sillä oli lämpöä Uriah Heep. Uriah Heepin lopettaessa kaikki ajattelivat, että tämä ei voi tästä enää parantua ... Mutta Purple otti haasteen vastaan ja avasi loistavan esityksen soittamalla ensimmäiseksi *High Way Starin*. Se oli rankka keikka!

► Millaisesta musiikista pidät eniten?

Se riippuu tunnelmasta, kuten varmaan muillakin. Arvostan musiikkia, jossa on paljon teknistä osaamista, mutta tärkeintä on silti se, että musiikki pystyy herättämään tunteet ja kaappaamaan mukaansa.

► Mitä kansallinen kulttuuri sinulle merkitsee?

Kulttuuri on kansakunnalle välttämätöntä. Ilman kulttuuria ei ole yhteisöä, joka kokisi itsensä kansaksi. Oman kulttuurin ylläpitäminen on tärkeää, sillä kukaan muu ei sitä ylläpidä kuin itse kansa, joka kokee sen omakseen. Kulttuurilla on sekä iteisarvoa että välinearvoa. Se tuo monelle elannon, se edistää yleistä hyvinvointia ja yksilötasolla sillä on hyvin suuri merkitys yksilön omalle kehitykselle.

► Millaista kulttuuripolitiikkaa tahdot virassasi edistää?

Tahdon edistää erityisesti kulttuurialan yrittäjien toimintamahdollisuuksia. Siinä tärkeitä ovat tekijänoikeusasiat sekä samat kysymykset kuin muillakin pienyrityksillä, esimerkiksi verotus- ja sosiaaliturva-asiat.

TÄRKEINTÄ GRAMEXILLE
ON MUSIIKKI 14

PIRKKO MANNOLA / KUVA: ALVAR KOLANEN

MARK FRY 18

KUVA: JULIUS KONTTINEN

STEVE 'N' SEAGULLS 20

KUVA: JAAKKO MANNINEN

Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistyksen Gramex ry:n asiakaslehti

Pieni Roobertinkatu 16 A
00120 Helsinki
toimitus@gramex.fi
puh. (09) 4282 7488
www.gramex.fi
Päätoimittaja Lauri Kaira
Toimitussihteri Heikki Jokinen
Ulkoasu ja taitto Helena Kajander
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa / 28. vuosikerta
Julkaisija Gramex ry / ISSN 0787-6564
Painotyo Forssa Print / Painos 48 000 kpl
Osoitteenmuutokset gramex@gramex.fi

KANNESSA MAIJA KAUKANEN
KUVA: ANTTI KOKKOLA

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

KUVA: MATTI MATKANEN

50 vuotta musiikin puolesta

Gramex täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi julkaistaan *50 vuotta yhtä soittoa* -kirja kotimaisesta musiikista. Toimittaja Heimo Hatakka kertoo kirjasta tässä lehdessä. Merkkipäivän yhteydessä on ehkä hyvä palauttaa mieliin, miksi tekijänoikeusjärjestöjä tarvitaan musiikkialalla. Vastaus on yksinkertainen: tekijänoikeusjärjestöt auttavat musiikin käyttäjien arkea helpottamalla musiikkilupien hankkimista sekä auttavat siinä, että taiteilijat ja tuottajat saavat palkan työstään.

Gramex on kerännyt jo puoli vuosisataa tekijänoikeuskorvauksia muusikoille ja äänitteiden tuottajille.

Gramex-korvauksia kerätään äänitteiden – kuten äänilevyjen – julkisesta käytöstä. Äänilevyt ovat tärkeitä ainakin uudelle Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terholle.

Terho kertoo olevansa vanhan liiton mies, joka kuuntelee musiikkinsa enimmäkseen äänilevyiltä. Ministeri on rokin ja progen harrastaja, jonka musiikkimuistot liittyvät muun muassa Eppuihin, Led Zeppeliiniin, Deep Purpleen ja Rushiin.

Lehden taiteilijahaastatteluissa esiintyy kaksi eri tyyppistä tähteä. Palkittu kanteleen taitaja Maija Kauhanen kertoo sekä instrumenteistaan että soittamastaan musiikista. Kerromme myös Jyväskylästä kotoisin olevasta Steve 'n' Seagulls -yhtyeestä. Metallicountrya soittavan yhtyeen albumi nousi Yhdysvaltojen bluegrass-listan kärkeen.

Gramexin 50-vuotissarjassa toimittaja Jake Nyman kertoo 1970-luvusta. Silloin elettiin C-kasetin, Love Recordsin ja Nuorten sävellahjan aikaa. Silloin tähtiä olivat Juice, Irwin ja Jussi & Boys, Fredi ja Markku Aro. Lapsitähti Mari Laurilan Peppi Pitkätossu pysyi yhtäjaksoisesti puoli vuotta singlelistan ykkösenä!

Tulevaisuuteen katsotaan Warner Music Finlandin tuoreen toimitusjohtajan Mark Fryn haastattelussa. Hänen mukaansa musiikki kiinnostaa ihmisiä nyt enemmän kuin koskaan. Musiikki on auringonnousun ala, jolla on vahva tulevaisuus, Fry korostaa.

Tämän tavoitteen eteen tekijänoikeusjärjestö Gramex on tehnyt töitä jo viisikymmentä vuotta. Ja jatkaa sitä täysillä myös tästä eteenpäin. •

Tulevaisuus on musiikin.

Toimitaneet Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

Sata vuotta Dizzyä

Bebop-legenda, trumpetisti **Dizzy Gillespien** big bändissä tämän 70-vuotiskiertueella vuosina 1987–1988 soittanut saksofonisti **Jukka Perko** julkaisi Tritone-yhtyeen kanssa huhtikuussa *Dizzy*-levyn. Tritonen muut jäsenet ovat basisti **Antti Lötjönen** ja rumpali **Teppo Mäkynen**. Levyllä Perko käsittelee ensimmäistä kertaa Dizzy Gillespien musiikkia. Yhtye Jukka Perko Tritone on sovittanut kaikki kappaleet. Levy juhlistaa sitä, että tänä vuonna Gillespien syntymästä on kulunut sata vuotta.

Levyyn kuuluu kansivihko, joka sisältää lehtileikkeitä ja muuta materiaalia ajalta kun Perko soitti Gillespien yhtyeessä. Juhlalevyyn liittyi konserttikiertue.

Jukka Perko on palkittu muun muassa vuonna 2001 Emma-palkinnolla Music of Olavi Virta -levystä.

KUVA: ARI K. OJALA

Gramex jakoi miljoonat

Gramex jakoi vuonna 2016 korvauksia 17,8 miljoonaa euroa. Kotimaiselle musiikille tästä meni noin 10,4 miljoonaa ja ulkomaiselle 7,4 miljoonaa euroa.

Korvauksia sai 11 900 Gramexin omaa taiteilija-asiakasta ja 3 300 tuottaja-asiakasta. Lisäksi ulkomaisen tekijänoikeusjärjestöjen taiteilija-asiakkaille tehtiin 30 000 musikkotilitystä eri vuosilta.

Yksilölliset korvaussummat vaihtelevat suuresti, koska ne perustuvat musiikkikappaleiden käyttömääriin. Gramexin omien taiteilija-asiakkaiden keskimääräinen korvaus oli 446 euroa ja tuottajien 2 940 euroa vuodessa.

Viime vuonna Gramexilta sai korvausta yhteensä 15 200 kotimaista taiteilijaa ja tuottajaa.

Tuottajien keskimääräiset korvaukset ovat suurempia, koska muusikkoja on äänilevyllä yleensä useampia, mutta tuottajia useimmiten yksi. Ulkomaisen tekijänoikeusjärjestöjen taiteilija-asiakkaiden maksusuoritusten keskiarvo oli 90 euroa.

Tekijänoikeusjärjestö Gramex edustaa äänitteillä esiintyviä taiteilijoita ja äänitteiden tuottajia. Se kerää korvauksia ja myöntää käyttöluvia äänitemusiikin ja musiikkivideoiden käyttöön.

Gramexilla oli viime vuoden lopussa noin 63 000 asiakassopimusta taiteilija- ja tuottaja-asiakkaiden kanssa. Lisäksi se edustaa suurta määrää ulkomaisia oikeudenhaltijoita ulkomaisen sisärjestöjensä kanssa tekemiensä sopimusten kautta.

Gramex-korvauksia maksetaan muun muassa äänitemusiikin esittämisestä radiossa sekä taustamusiikina esimerkiksi kauppoissa, ravintoloissa ja asiakastiloissa.

Vienti saksaksi onnistui

Music Finland toteutti saksankielisessä Euroopassa vuosina 2015–2016 toistaiseksi laajimman suomalaisen musiikin kansainvälistymishankkeen. Organisaation keväällä julkaisema raportti osoittaa, että Aus Finland -hankkeella oli merkittäviä tuloksia. Hankkeen aikana vientiyritysten liikevaihto kasvoi huomattavasti ja suomalainen musiikki näkyi ja kuului saksankielisessä Euroopassa niin radioissa kuin keikkapaikoilla.

Suomalainen elävä musiikki taivoitti saksankielisessä Euroopassa vuosittain yli miljoona kuulijaa ja sen tekijöistä saatiin lukea Saksan mediassa hankkeen aikana yli 21 000 kertaa. Yhdessä näkyvimistä menestystarinoista nousi pop-artisti **Alma**, joka otti ensikontaktinsa saksalaiseen musiikkialaan Music Finlandin järjestämällä biisileirillä. Hankeraportti on kokonaisuudessaan luettavissa Music Finlandin sivuilla.

Suomen ensimmäinen Etnogaala

Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus (KEK) järjestää Suomen ensimmäisen Etnogaalan Tavastialla marraskuussa. Gaalassa palkitaan kansan- ja maailmanmusiikin sekä kansantanssin tekijöitä ja toimijoita. Yle välittää ja tallentaa tapahtumaa TV-, radio- ja nettikanavillaan.

Etnogaalan virallinen julkistus tapahtuu kesäkuussa, jolloin julkaistaan muun muassa gaalan kategoriat ja yleisöäänestys. Muissa Pohjoismaissa vastaavanlaisia gaaloja on järjestetty jo pidempään, ja myös Suomen gaala on tarkoitus järjestää jatkossa vuosittain.

KUVA: AVARKKI

KUVA: KARI ROSENBERG

FREUD MARX ENGELS & JUNG -YHTYE, PEKKA MYLLYKOSKI KESKELLÄ.

He ovat poissa

Moni lähtemättömän jälkensä suomalaisen musiikkiin jättänyt poistui keskuudestamme keväällä 2017.

Erkki Kurenniemi

(10.7.1941–1.5.2017) oli elektronisen musiikin edelläkävijä, soitinrakentaja ja ajattelija. Kurenniemen taiteellinen tuotanto käsittää muun muassa elektroakustisia sävellyksiä, kokeellisia lyhytelokuvia ja media- ja videotaidetta. Hän kirjoitti myös tieteellisiä tekstejä ja rakensi 60-luvulla ensimmäisen studion Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitokselle. Kurenniemelle myönnettiin opetusministeriön Suomi-palkinto vuonna 2003 ja Pro Finlandia -mitali vuonna 2011.

Pekka Myllykoski

(13.12.1959–22.4.2017) tunnettiin parhaiten Freud Marx Engels & Jungin laulajana sekä arvostetuna sanoittajana ja käännöstekstien tekijänä. Myös poliitikassa vaikuttanut Myllykoski oli ”Freukkareiden” toinen alkupeuraisjäsen, ja yhtyekumppani **Arto Pajukallio** on ilmoittanut, ettei yhtye jatka ilman Myllykoskea.

Mika Vainio

(5.5.1963–12.4.2017) oli kansainvälisesti arvostettu kokeellisen elektronisen musiikin artisti. Hän muodosti kulttimaineeseen nousseen Pan Sonic -yhtyeen yhdessä **Ilpo Väisäsen** kanssa ja teki musiikkia myös omalla nimellään sekä taiteilijanimillä **Ø** ja **Philus**. Pan Sonic sai taiteen valtionpalkinnon vuonna 2004.

Wennäkosken teos Proms-festivaalille

Britannian yleisradioyhtiö BBC on tilannut säveltäjä **Lotta Wennäkoskelta** teoksen Proms-festivaalin päätöskonserttiin. Wennäkosken orkesteriteos *Flounce* saa kantaesityksensä Lontoon Royal Albert Hallissa 9. syyskuuta **Sakari Oramon** johtamana.

Päätöskonsertissa kuullaan myös **Sibeliuksen** *Finlandia* sata-vuotiaan Suomen kunniaksi. BBC Proms on vuosittainen kymmeniä tapahtumia käsittävä klassisen musiikin konsertisarja Lontoossa.

KUVA: MAARIT KYTÖHARJU

Kansanmusiikin syyskiertue

Ensi syksyn kansanmusiikkikiertueelle valittiin neljä yhtyettä. Kiertue on hanke, jossa Suomen Kansanmusiikkiliitto tarjoaa konserttijärjestäjille mahdollisuuden saada huippumuusikoita esiintymään tuettuun hintaan, sata euroa artistilta.

Kiertueita on järjestetty vuodesta 2007 keväisin ja syksyisin. Jokainen yhtye tekee viisi kiertuekeikkaa. Mukaan valitaan hakemusten perusteella. Tänä vuonna mukaan haki 39 yhtyettä tai esiintyjää.

Syksyllä maata kiertävät neljän naisen lauluyhtye Suden Aika, nykykansanlaulua ja räppiä haitarin säestyksellä yhdistävä **Leija Lautamaja**, hurja tarinoita kertova Ruma ryhmä sekä paimensoittoa rumpukoneen rytmiin jazzahaen esittävä The Mystic Revelation of Teppo Repo.

Yhtyeen nimi tulee inkeriläissyntyisen paimensoittaja **Teppo Revon** (1886–1962) taltioidusta musiikista, joka on ryhmän esitysten pohjana.

Paimen Teppo Revon musiikkia soittavat Otto Eskelinen, Eero Tikkanen ja Arwi Lind.

KUVA: T.M. R.O.T.F.R.

Toimittaneet Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

LUMO-kvintetti palkittiin Lyonissa

Puhallinkvintetti LUMO sai toisen palkinnon Lyonin kansainvälisessä kamarimusiikkikilpailussa. Nuori helsinkiläisyhtye palkittiin myös parhaasta uuden teoksen tulkinnasta. Quintet-teoksen säveltänyt **Gilles Silvestrini** valitsi itse LUMOn tulkinnan suosikikseen. Lyonin kansainvälinen kamarimusiikkikilpailu järjestettiin huhtikuussa 13. kerran ja pääteemana oli tänä vuonna puhallinkvintetit.

Lumossa soittavat Veera Myllyniemi (vas.), Jin-a Lee, Jose Luis Cortell, Amelia Coleman ja Asko Padinki.

KUVA: PATRIK STENSTRÖM

Noora Gramexissa

Noora Marttila on toiminut Gramexin toimisto- ja viestintäassistenttina marraskuusta alkaen.

"Olen pienestä pitäen ollut kiinnostunut musiikista ja sen parissa työskentelystä", sanoo Noora. "Ennen kuin aloitin työni Gramexilla, suoritin vuoden mittaisen työharjoittelun Sony Musicilla. Haluankin tuoda tänne mukani pienen palan sitä puolta musamaailmasta."

"Innolla odotan tulevaa sekä kaikkia tapahtumia, joissa Gramex on mukana niin kesän kuin tulevan syksynkin aikana."

KUVA: MATTI MATTIKAINEN

Ennen Gramexia Noora Marttila oli työharjoittelussa Sony Musicilla.

Räkärodeo kansien väliin

Toukokuussa ilmestyi Liken uutuuksikirja *Räkärodeo*, jossa toimittaja **Kimmo Miettinen** muistelee saman nimisen radio-ohjelmansa vaiheita. Ääneen pääsevät myös ohjelman kuulijat.

Miettinen (s. 1958) on merkittävä vaikuttaja suomalaisen vaihtoehtomusiikin kentällä. Hän on muun muassa pyörittänyt useita levy-yhtiöitä ja Hilse-punkzineä, perustanut Rumba-lehden sekä toimittanut Radiomafialla *Räkärodeo*-ohjelmaa 12 vuoden ajan.

Lastenmusiikkiyhtye Mimmit juhlii

Mimmit-yhtye viettää tänä vuonna kymmenvuotisjuhlaan. Yhtye julkaisi huhtikuussa uuden levynsä *Ystävyys* ja sisaruskaksikko konsertoi juhluvuotenaan ahkerasti ympäri Suomea.

Mimmit ovat 10-vuotisen uransa aikana ehtineet moneen: konsertoinnin ja levytysten lisäksi Mimmeillä on muun muassa kolme omaa TV-sarjaa, 39 jaksoa Mimmit-animaatioita suomeksi ja englanniksi, kaksi tekstiilikokoelmaa Vallilla Interiorin kanssa ja yli miljoona videoiden katselukertaa Youtubessa. Mimmit-animaatio on myyty 25 maahan ja Toongoglesin kautta niiden englanninkielisiä versioita voi katsoa 196 maassa.

Sisarukset Pauliina Lerche (vas.) ja Hannamari Luukkanen ovat Mimmit-yhtye.

KUVA: MIMMIT

Arvostettu palkinto Tampereelle

Europe Jazz Network (EJN) on myöntänyt Tampere Jazz Happeningille arvostetun EJN Award for Adventurous Programming -palkinnon. Festivaalin taiteellinen johtaja **Juhamatti Kauppinen** vastaanotti palkinnon jazzhead!-festivaalilla Saksassa huhtikuussa.

Palkinto myönnetään vuosittain eurooppalaiselle festivaalille näkemysellisen ja yleisöä kiehtovan ohjelmiston suunnittelusta. Juhamatti Kauppinen on vastannut festivaalin ohjelmasuunnittelusta vuodesta 2002 alkaen. Tänä vuonna kuudetta kertaa jaetun palkinnon sai nyt ensimmäistä kertaa pohjoismainen festivaali.

Ruotsalais-tanskalainen Nuaia esiintyi viime vuonna Tampere Jazz Happeningissa.

KUVA: MAARIT KYTÖHARJU

Amen palkittiin

Laulaja ja lauluntekijä **Mikko Joensuu** sai vuoden Teosto-palkinnon levyistään *Amen 1* ja *Amen 2*. Palkinto on arvoaan 25 000 euroa.

"Americana-perinteestä tyylikkästi ammentavaa musiikkia, jota on tehty pieteetillä ja ilman kompromisseja. Vahvasti henkilökohtainen teoskaksikko kasvaa ja kehittyy monipuolisia ainesosiaan suuremmaksi kokonaisuudeksi. Sielukasta lunastusta", palkinnon tuomaristo totesi perusteluissaan.

Levyjen teemaksi nousevat uskonto ja siitä luopuminen. "Luovuin lopullisesti uskosta samaan aikaan, kun aloin monen vuoden jälkeen voida paremmin ja kokea iloa", Joensuu sanoo Teostory-verkkolehdelelle.

Amen-levyjen ensimmäiset kappaleet syntyivät vuonna 2007.

KUVA: TERO AHONEN

TUIJA BRAX
Gramexin puheenjohtaja

Onnellisuudesta

Istuin kuuntelemaan professori **Olli Kangasta** muun muassa onnellisuustilastoista. Onnellisuus on vakiintunut määre, jolla kansakuntien tilaa voi vertailla. Suomi sijoittuu yllättävän korkealle, yhdeksi onnellisimmista.

Onnellisuuslukupien takana on isoja tekijöitä, kuten terveys, työ ja luottamus demokratiaan. Niissä kaikissa Suomi näyttää hyvinvoivalta yhteiskunnalta jopa nyt – toivottavasti kohta taakse jäävän – lamankin aikana.

Miksi sitten reaktioni oli, että kuinkahan onnettomia ne muut sitten ovat, jos tämä hapannaamajoukko on yksi onnellisimmista?

Esitelmän jälkeen muistin, että vastoinkäymisistä selviävät paremmin ne, jotka osaavat sanoittaa tunteensa ja sen myötä käsitellä niitä. Siksi sydäntuntoutuksessa käytetään kirjallisuusterapiaa.

Voisiko olla niin, että suomalaiset sanoittavat tunteitaan enemmän taiteen avulla kuin suoraan kasvotusten käytetyillä viesteillä kuten hymyillä, sanoilla tai kosketuksella? Mitään tulkallista vastausta suureliseen kysymykseeni en löytänyt. Sen sijaan muistin esimerkkejä siitä, kuinka käytämme musiikkia tunteiden tunnistamiseen.

Olen vuosittain 1 200–1 500 konserttia tuottavan konserttikeskuksen valtuuskunnan puheenjohtaja. Musiikki auttaa nuoria kasvukipujen ja -ilojen ilmaisemisessa ja läpikäymisessä. Keskuksen sivuilta löytyy esimerkiksi video **Ida Elinasta** sähkökanteleinen

lasten kanssa. Olen itsekkin todistanut, kuinka **Jussi Makkonen** sai salin koululaisia täysin lumoutuneeseen tilaan Sibelius-soitollaan.

Muistin **Riku Niemen** Youtube-haastattelunkin, jossa hän kuvailee musiikin herättävän tunteita tilanteissa, joissa kuulijalla ei ole enää kykyä sanoittaa ajatuksiaan.

Musiikki vaikuttaa suoraan aivojen syviin osiin kuten manteliumakkeen ja hippokampukseen, jotka vastaavat aikuisilla tunteiden ja muistojen käsittelystä. Meillä on näyttöä siitä, että tunteidensa kanssa sinut olevat ihmiset ovat onnellisempia kuin muut. Selittääkö musiikki osaltaan suomalaisten onnellisuutta? ●

KUVA: MATTI MATTIKAINEN

MAIJA KAUKANEN • Syntynyt 1986 • Musiikin maisteri Sibelius-Akatemiasta 2015
• Multi-instrumentalisti, laulaja • Mukana muun muassa yhteisissä Okra Playground, Rönsy, Malmö, Folk'Avant ja Mari Kalkun & Runorun • Esikoissoololevy Raivopyörä 2017
• Palkittu Kritiikin Kannuksilla 2017.

Oman isän tekemä Saarijärven kantele on Maija Kauhasen tärkein soitin.

KUVA: ANTTI KOKKOLA

Kanteleeseen monilahjakas taitaja

Maija Kauhasen kantele tarjoaa uskomattoman äänen kirjon.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Saarijärven kantele on yksi soundirikkaimmista kantelemalleistamme, muusikko **Maija Kauhanen** sanoo. Sen soittotyylillä kutsutaan tikkusoitoksi tai tikkutyyliseksi, koska kanteletta soitetaan sormilla näppäilyä lisäksi myös käyttämällä puutikun pätkää plektran tavoin. Tämä tuo äänen valikoimaan uusia ulottuvuuksia.

”Tikulla soitto on hauskaa, voi soittaa todella nopeasti ja kanteleesta saa tikulla räimimällä irti myös todella rosoista ääntä.” Kauhanen käyttää yleensä soittaessaan varrastikun pätkiä, mutta soittaa muun muassa viulun jousella, sormiplektralla, metalliputkilla tai säätelee ääniä sinitarralla ja foliolla.

”Soittotyylini perustuu keskisuomalaiseen perinnetyyliin, mutta olen kehittänyt omiakin soittotyyliä”, Kauhanen sanoo. Perinteisesti Saarijärven kannelta on soitettu nahanpallalla tai tulitikulla.

Maija Kauhanen kiittää entistä opettajaansa **Pauliina Syrjälää** siitä,

että on löytänyt Saarijärven kanteleen. ”Hän elvytti tikkusoiton ja innostuin siitä itsekkin.”

”Pauliina opetti, että jos inspiraatio loppuu, mene vaikka rautakauppaan ja osta sieltä jotakin, jota voi käyttää tikkuna ja katso mitä syntyy.” Uudet tikut ja soittovälineet tuovat taas mukanaan uudet äänimaailmat.

Kauhanen soittaa isänsä tekemää kannelta. ”Se painaa vain 2,5 kiloa siinä kun esimerkiksi koneistokantele voi painaa 16 kiloa. Se on helppo heittää selkään ja lähteä soittamaan.”

Sooloesityksissään Maija Kauhanen soittaa kanteleen lisäksi rumpuja. Epätavallisen yhdistelmän takana on opiskeluaikoina **Sami Kuoppamäen** rumputupuneilla saatu oivallus.

”Silloin tajusin, että jaloillakin tehdään jotakin. Kanteletta soitettaessa monesti istutaan, joten jalat ovat ilman tehtäviä.”

”Se oli kivaa! Aloitin roudaamalla virvelin sivuun rumpusetistä ja korvaamalla sen kanteleella. Siitä sitten aloin kehittää omaa soittokioskiani.” Ensimmäinen keikka tällä kanteleen ja rumpujen yhdistelmällä oli vuonna 2010 ja siitä lähtien rummut ja perkussiot ovat pysyneet mukana. >>>

KUVA: ANTTI KOKKOLA

>>>

Monta yhtyettä

Maija Kauhanen on musiikin moniosaaja. Hän hallitsee useita soittimia, laulaa, säveltää ja sanoittaa. Soolouran lisäksi hän on mukana erityyppisissä yhtyeissä.

Kuusijäseninen Okra Playground yhdistää kanteleen ja jouhikon nykypäivän sähköisiin soittimiin. Kauhanen on yksi yhtyeen kolmesta naislaulajasta ja soittaa yhtyeessä 11-kielistä kanteletta. Okra Playground nimettiin Kanteleliiton Vuoden yhtyeeksi 2017.

”Yhtyeemme syntyi halusta tehdä hyvää musiikkia klubeille ja isommille lavoille sekä suuntautua myös ulkomaille”, Kauhanen sanoo Womex 16 -tapahtuman suomalaiseksi esiintyjäksi valitusta yhtyeestä.

”Kesällä olemme lähdössä kiertueille Belgiaan sekä Malesiaan ja toinen levy on tekeillä.” Kauhanen tekee bändissä kaikkea mahdollista, on jopa sen keikkakuski isänsä pakettiautolla.

Maija Kauhanen on mukana vörumaalaisen **Mari Kalkunin** perustamassa Runorun-kvartetissa, johon naisten lisäksi kuuluu lyömäsoittaja sekä kontrabasisti.

Sen virolaiseen lauluperinteeseen nojaava musiikki on hypnoottisen rytmistä ja välillä villiäkin äänen käyttöä. Yhtye soittaa yhdessä improvisoimalla Kalkunin tekemää musiikkia.

Kauhanen ja Kalkun tekevät musiikkia ja keikkoja duonakin, jolloin Kauhanen hoitaa rumpalin ja basistinkin osuudet.

Yksi Kauhasen yhtyeistä on kontrabasson, harmonin, kanteleiden ja haitarien voimalla esiintyvä kolmen naisen Rönsy. Se määrittelee musiikkinsa ulottuvan ”hienostuneesta kamarifolkista rehevään tanssipoljentoon.” Yhtyeen kuulas laulu ja soitto yhdistyy rempseään vauhdikkuuteen.

Maija Kauhanen sanoo pitävänsä muun muassa vienankarjalaisesta, inkeriläisestä, mordvalaisesta ja georgialaisesta kansanmusiikista. ”Se ei aina ole niin hempeää.”

Ei soitinta suojana

Toisenlaista musiikkia esittää pop-musiikkiin keskittyvä Malmö. Kauhanen on yhtyeen solisti.

”Malmössä minulla ei ole lavalla soitinta suojana. Ekat keikat laulusolistina olivat outoja kun minulla oli vain mikki kädessä. Nyt siihen on jo tottunut.”

Muita Kauhasen yhtyeitä ovat trio Folk’ Avant kahden ruotsalaisen muusikon kanssa sekä Tapani Varis Collective.

Keväällä Maija Kauhanen kiersi Rundi3-keikoilla. Se on Maija Kauhasen, SO III:n ja Stringpurée Bandin yhteiskiirtue. Kaikki esittävät omaa musiikkiaan.

”On hyvä, että genererajat hälvnevät ja ihmiset tulevat kokemaan musiikkia”, Maija Kauhanen sanoo nykykansanmusiikin rajoja rikkovasta vaikutuksesta.

”Joskus minulla oli kriisi: pitäisikö olla vain yksi bändi, johon satsaa kaiken? Mutta tämä sopii minulle.”

”Kun on eri yhtyeissä visio kirkastuu, tiedostaa paremmin roolinsa niissä. Ja työllisyyskin paranee.” Yhtyeiden tilanne elää ja ne ovat aktiivisia eri aikoihin.

Maija Kauhanen usein yhtyeissään tuottajakin. ”Kun aloitin opinnot, ajattelin, että kukaan ei soita ja kysy kanteleensoittajaa keikalle. Kun tekee itse, myös tapahtuu.”

Japanin kanteleet

Maailmalle Kauhanen on päässytkin Japania myöten. ”On ihanaa päästä reissuun! Saa nähdä maailmaa ja soittaa erilaisille yleisöille. Siihen olen tähännytkin.”

Keikkailu ulkomaillakin on ammatin realismia, keikat on tehtävä siellä missä niitä on tarjolla. Työtä se tosin vaatii, ahkeraa sähköpostin käyttöä ja yhteyksien pitämistä.

”On vain vastattava joo. Yksin on helppo lähteä ja kokemukset kasvattavat. Bändistäkin tulee parempi kun tehdään keikkoja ja esiintymiskokemusta kertyy.”

Keikkapaikkoja maailmalla on ollut monenlaisia kirkoista klubeille. Kauhasen musiikki istuu monen musiikkilajin harrastajien korvaan kansanmusiikista jazziin – tai johonkin muuhun.

”On hyvä, että genererajat hälvnevät ja ihmiset tulevat kokemaan musiikkia.”

Kiinan viiden keikan kiertue sai alkunsa kun kiinalainen promoottori tuli puhumaan Womexissa.

Kantele kiinnostaa maailmalla, vaikka lähinnä Itämeren alueen kansojen käyttämä soitin on muualla usein outo.

”Sanon yleensä keikalla, että saa tulla kokeilemaan soittamista ja aina on konsertin jälkeen pitkä jono soittimen luo tutkailemaan kanteletta sekä ottamaan kuvia.”

Esimerkiksi Japanissa on yli 200 aktiivista kanteleensoittajaa, Kauhanen kertoo. Maassa järjestetään kanteleleirejäkin.

Soittimien kirjo

Musiikki on ollut aina läsnä Maija Kauhasen elämässä. Hän aloitti kaksivuotiaana musiikki-leikkikoulussa, jatkoi kahdeksanvuotiaana musiikkiopistoon, kävi Sibelius-lukion, Sibelius-Akatemian Kansanmusiikin aineryhmän nuorisokoulutuksen, opiskeli kansanmusiikkia Ala-Könni-opistossa Kaustisella ja valmistui musiikin maisteriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kansanmusiikin aineryhmästä.

Sibelius-Akatemiassa sivuaineina olivat muun muassa piano, harmoni, viulu, pop-jazz-laulu, kansanlaulu, erilaiset lyömäsoittimet, saksofoni ja kansanomaiset puhaltimet.

Lapsena menetetty vasemman käden pikkusormen pää ei ole ollut este monipuolisen soittajan uralle. ”Minun on aina ollut helppo tarttua eri soittimiin. Virossa kävin säkkipilli-kurssinkin.”

Stemmalaulukin on lähellä sydäntä lukioaikaisen kuorokokemuksen myötä.

”Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolla kannustetaan multi-instrumentalismiin, että ei täydy olla virtuoosi soittimessa mennäkseen keikalle. Se sopii minulle, voi heittäytyä ja kokeilla.”

”Toki koulutuksen toinen puoli on pitkäjänteinen ja ahkera pääsoittimien harjoittelu ja tähtäminen virtuoottiselle tasolle. Mutta multi-instrumentalismista saa paljon ideoita

>>>

Musiikki on ollut aina läsnä Maija Kauhasen elämässä.

KUVA: ANTTI KOKKOLA

>>>

kappaleisiin ja sovituksiin niin soolona kuin yhtyeissäkin kun tietää, miten eri soittimet toimivat.”

Yksi Kauhasen opettajista oli kanteleensoittaja **Martti Pokela**. Hänen lausahdukseksi, että ei tarvitse osata soittaa soitinta voidakseen käyttää sitä, on jäänyt hyvin mieleen.

Nykyään Kauhasella on omia oppilaita ja hän opettaa kanteleleireillä. ”Laitan kaikki oppilaat laulamaan ja tekemään rytmiharjoituksia. Opettaminen on tosi kivaa.”

Improvisaation ihanuus

”Saarijärven kannel on diatoninen soitin eli minulla on käytettävissäni kerrallaan aina

yksi asteikko. Muuttaakseni sitä minun pitää virittää kieliä ja vaihtaa niiden säveliä.”

Kauhanen kokeili muuttaa kanteleensa kromaattiseksi laitattamalla siihen sävelvaihtajat, mutta se ei kuulostanut toimivalta.

”Lisäosat söivät kanteleen soundia sen verran, että palasin takaisin alkuperäiseen malliin, vaikka kromaattisuus olisi antanut enemmän mahdollisuuksia melodiasoitossa. Tajusin tässä kokeilussa kuitenkin miksi pidän Saarijärven kanteleesta: sen erilaiset äänenvärit ja soinnit ajavat kromaattisuuden edelle.”

Kauhasen kanteleessa on 23 kieltä, joista 16 on melodia- eli diskanttikieltä ja seitsemän bassokieltä, ja jokainen kieli vastaa yhtä säveltä. Useimmissa Saarijärven kanteleissa on 3-5 bassokieltä.

Kansanmuusikot laitetaan opinnoissaan improvisoimaan paljon. Se näkyy keikoillakin, välillä kappalerakenteet elävät paljon riipuen esimerkiksi keikan pituudesta.

”Viime keikalla kanteleestani katkesi todella tärkeä kieli kesken kappaleen. Soitin kappaleen loppuun ilman sitä ja sovelsin musiikkia lennosta. Oli mukava huomata, että kaikenlaisissa tilanteissa pärjää, kun vain on kokemusta ja heittäytyy.”

”Pidän erittäin paljon improvisaatiosta, se on mahtavaa. Improiloen laulaen ja musisoiden joka päivä, nautin siitä itsekseni ja lavalla.”

Tahtilajit käytössä

Kokeilunhalu kuuluu Kauhasen tuoreella *Raivopyörä*-levylläkin. Sen nimikappaleessa hän käyttää päällekkäin neljää eri tahtilajia. Jalat liikkuvat 4/4, oikea käsi 6/4, bassokäsi 10/4 ja laulu kulkee 7/4-tahdissa. Kaikki tämä samalla kertaa.

”Työstin ja hioin tätä kappaletta pitkään. Kaikki lähti teknisestä treenistä, jossa halusin kokeilla rajojani ja lopulta lisäsin siihen vielä tekstin, jota muuntelen. Tuloksen saavuttaminen kesti varmaankin vuoden. Ensin kaikki osat piti saada rytmisesti yhteen, jotta ne saattoi taas eriyttää omiksi eläviksi fraaseikseen.”

”Tykkään soittaa polyrytmejä omaksi huvikseni soolona sekä bändeissä ja katsoa, kuinka pitkälle niiden kanssa voi mennä.”

Kauhanen antaa polyrytmiharjoituksia oppilailleenkin. ”Se avaa korvia, kun joutuu kuuntelemaan, mitä tekee. Tämä kehittää rytmin tajua ja opettaa kuuntelemaan musiikkia. On sitten jokaisen oma asia, käyttääkö näitä ideoita omassa musiikissaan.”

”Ja jos samalla kun soittaa, voi vielä kertoa mitä soi aamupalaksi, on oppi loksahnut paikoilleen.”

Alkuvuodesta ilmestynyt Kauhasen oma esikoislevy *Raivopyörä* sai suorastaan ylistävän kritiikin. Hufvudstadsbladetin arvostelija **Tove Djupsjöbacka** nimesi levyn ehdottomasti vuoden parhaiden joukkoon.

”Maija Kauhanen on erityisen monipuolinen ja tekee kaiken huipputasolla”, Djupsjöbacka luonnehti. Hän hämmästeli, että yksi ihminen on todellakin tehnyt koko nyansseja täynnä olevan levyn pääosin soittaen kaiken samaan aikaan.

Suomen arvostelijain liitto myönsi Maija Kauhaselle huhtikuussa Kritiikin Kannukset -palkintonsa. Se on jaettu vuodesta 1962 vuosittain taiteellisen läpimurron tehneelle nuorelle taiteilijalle. Ensimmäisenä sen sai nuori kapellimestari **Jorma Panula**.

”Tänä vuonna Maija Kauhanen on tehnyt läpimurtonsa sooloartistina ja julkaissut soolo-levyn nimeltä *Raivopyörä*. Soolotaiteessaan Kauhanen kokoa monipuolisuuksensa yhteen pakettiin: hän soittaa käsillään kanteletta ja jaloillaan perkussioita sekä käyttää samalla ääntään huikkeen laaja-alaisena instrumenttina liikkuen taiturillisesta rallattelusta traagisiin huutoihin”, palkinnon raati perusteli valintaansa.

Röpöä saa jäädä

Raivopyörään johti pitkä tie, Kauhanen sanoo. Musiikin aihiota ja osa kappaleista alkoi syntyä jo vuonna 2009.

”Nyt oli oikea hetki tehdä se. Viimeistelin levyä Tukholmassa, jossa olin vuoden opiskelijavaihdossa.”

Tuottajaksi tuli maailmanmusiikin veteraani, britti **Colin Bass**. Kauhanen otti itse häneen yhteyttä ja he tapasivat Womexissa. Bass innostui ja yhteistyö alkoi. Levyn julkaisi saksalainen levy-yhtiö Nordic Notes, joka on julkaissut Keski-Euroopassa muidenkin Kauhasen yhtyeiden albumeita.

Levyllä Kauhanen soittaa samaan aikaan kanteletta ja rumpuja sekä laulaa. Tämä kuuluu levyn elävässä tunnelmassa.

”Tärkeintä levyn teossa on fiilis. Koska monesti soitin ja lauloin äänityksissä samaan aikaan, mitään ei voinut korjata. Piti asennoitua, että täysillä mennään ja jos soittoon jää röpöä, niin sitten jää.”

Levyn kappaleet ovat pitkiä, niihin voi uppoutua kokonaan. Joissakin on Kauhasen omaan tekstiin perustuva laulu.

”Sanat sisältävät eri ikäisten naisten kohtaloita – lähipiirissäni on sattunut kaikkea. Halusin laulaa asioista, jotka herättävät minussa tunteita.”

Sanoitusten pohja on perinteisissä teksteissä. ”Tulevaisuudessa haluaisin tehdä sanoituksia vielä enemmän itse. Nyt tekstini

Suomen arvostelijain liitto on jakanut Kritiikin Kannuksia vuodesta 1962 läpimurron tehneelle nuorelle taiteilijalle. Tänä vuonna Maija Kauhanen sai sen soololevystään *Raivopyörä*.

”Tärkeintä levyn teossa on fiilis.”

Maija Kauhanen esiintymässä Kritiikin Kannusten jakotilaisuudessa G-Livelabissa huhtikuussa 2017.

KUVA: JOUNI VIITALA

ovat kansanlaulun mitassa, se on minulle tutuinta ja luontevinta. Perinnetekstissä on minulle paljon tarttumapintaa ja koskettavia tarinoita, joita sitten muokkaan omaan suuhuni sopiviksi.”

Levyn musiikki lähtee vahvasti soittimesta, Kauhanen sanoo. ”Jos tekisin musiikkia erikokoisella kantelella, tekisin erilaista musiikkia. Levyllä soitan vain Saarijärven kannelta.”

Musiikki on tunteita

Suomalainen kansanmusiikki voi hyvin, Kauhanen sanoo. ”Ihmiset tekevät todella korkeatasoista musiikkia. Sanan alta löytyy erilaisia

yhtyeitä ja moni kokeilee ja yhdistelee eri tyylejä.” Musiikki on niin moninaista, että ei voi enää määritellä, mikä on nykykansanmusiikkiyhtye.

”Kenttä on tosi laaja ja mielenkiintoinen, mutta se pitäisi saada ihmisten ja yleisön tietoon. Kun saa jonkun tulemaan ensimmäistä kertaa kansanmusiikkikeikalle, hän yleensä sanoo että olipa hienoa, en tiennytkään että tällaista on olemassa. Alan haaste on saada yleisö, klubit ja musiikki kohtaamaan.”

Muusikko Maija Kauhanen, mitä musiikki on sinulle? ”Elämyksiä, tunteita, tanssia, tunnelmaa.” ●

GRAMEXIN TÄRKEÄT VUODET

1967 Suomen Gramex – Finlands Gramex -niminen yhdistys syntyy Helsingissä 12. toukokuuta.

1970 Gramexin toiminnanjohtajaksi tulee **Jukka Liedes**.

1972 Välimiesoikeus määrittelee Yleisradion Gramex-maksun perusteet.

1980 **Risto Ryti** aloittaa Gramex ry:n puheenjohtajana ja jatkaa tehtävässä 32 vuotta.

1983 Suomi ratifioi vuonna 1961 solmitun Rooman sopimuksen, joka antaa suojaa esittäville taiteilijoille ja äänitteiden tuottajille. Samalla perittäväksi tulevia ulkomaisia lähioikeuskorvauksia aletaan kanavoida musiikin edistämiseen ESEK:in kautta.

1984 Kasettikorvaus tulee käyttöön korvaamaan musiikin kotiaänittämisen aiheuttamaa tulomenetystä.

1985 Paikallisradiotoiminta alkaa Suomessa.

1991 Äänitteiden suoja-aika nousee 50 vuoteen ja korvausoikeus laajenee kaikkeen ansiotoiminnan yhteydessä tapahtuvaan äänitteiden julkiseen esittämiseen.

1993 **Hannu Marttila** aloittaa Gramexin toimitusjohtajana.

1996 Suomen kaikkien aikojen myydyimmät äänitteet **Jari Sillanpään** esikoislevy ja Eppu Normaalin *Repullinen hittejä* ilmestyvät. Äänitteiden 50 vuoden suoja-aika toteutuu takautuvasti eli suojan piiriin tulevat vuosina 1946–1961 tehdyt äänitteet.

2005 Uusi tekijänoikeuslaki ”Lex Karpela” astuu voimaan.

2012 Gramex ja Teosto perustavat yhdessä Musiikin edistämissäätiö MES:in, joka edistää ja tukee kotimaista monimuotoista musiikkia.

2015 Gramex jakaa lähioikeuksien haltijoille ennätyssumman 19,3 miljoonaa euroa.

2016 **Ilmo Laevuo** aloittaa Gramexin toimitusjohtajana.

2017 Taustamusiikin käyttöön tarvittavia lupia aletaan myöntää ja laskuttaa Gramexin ja Teoston yhteisyrityksen GT Musiikkiluvat Oy:n kautta.

Musiikki soi jokaisen sukupolven ilot, surut ja kaipaukset.

Pirkko Mannolan 1950-luvun lopulla alkanut näyttelijän ja laulajan ura on jatkunut vuosikymmeniä.

KUVA: ALVAR KOLANEN

Tärkeintä Gramexille on musiikki

Gramex täyttää 50 vuotta. Juhlakirja kertoo kuljetusta tiestä.

Teksti LAURI KAIRA

Gramexin juhlakirjan ulkoasusta vastaa Erkki Mikola ja pääosa runsaasta kuvituksesta on Alvar Kolasen kuvaamaa.

Kirjan idea on näyttää, missä kaikissa muodoissa musiikki elää ja soi, ja miten Gramex kytkeytyy musiikin monimuotoiseen elämään.”

Näin kiteyttää Gramexin 50-vuotisjuhlakirjan toimittanut **Heimo Hatakka**. Hatakka on arvostettu pitkän linjan toimittaja, joka tunnetaan myös sanoittajana.

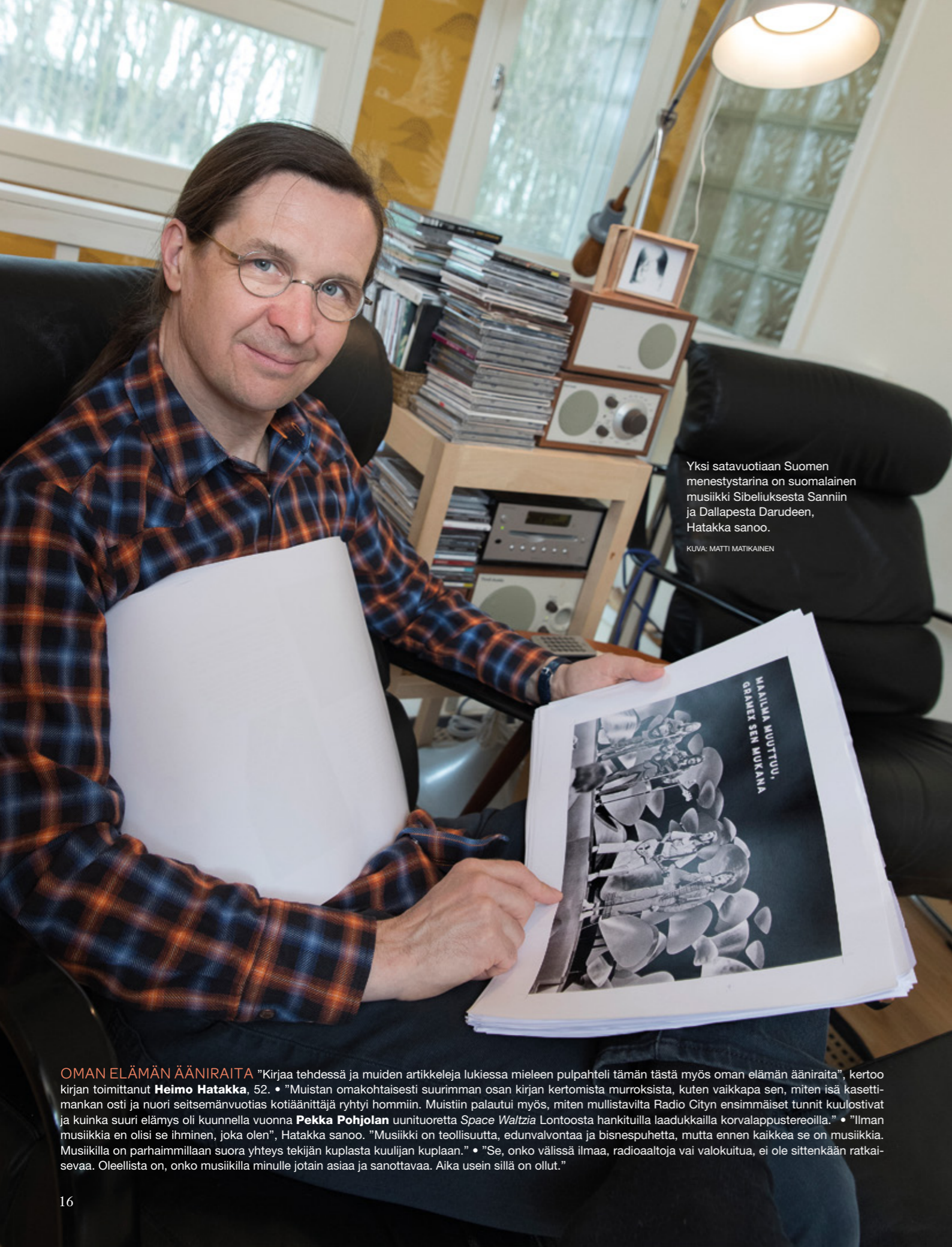
Musiikin ja etenkin hittimusiikin elinkaareissa puoleen vuosisataan on mahtunut lukemattomia trendejä, tähtiä ja musiikin uusia jakelukanavia.

”Musiikki soi jokaisen sukupolven ilot, surut ja kaipaukset, mutta musiikin muodot ja formaatit vaihtelevat. Myös se vaihtelee, miten musiikin tekijät saavat korvauksen arvokkaasta työstään”, Hatakka sanoo.

Heinäkuun puolivälissä julkaistava kirja paitsi esittelee Gramexin työn ja historian, se nostaa esiin tämän työn hedelmät eli elävän ja tallennetun musiikin eri muodoissaan.

”Ilman tekijänoikeusjärjestöjä ja niihin kytkeytyneitä musiikin edistämistoimintoja suomalainen musiikki ei olisi niin moni-ilmeistä ja elävää kuin mitä se on.” >>>

Yksi satavuotiaan Suomen menestystarina on suomalainen musiikki Sibeliuksesta Sanniin ja Dallapesta Darudeen, Hatakka sanoo.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

OMAN ELÄMÄN ÄÄNIRAITA "Kirjaa tehdessä ja muiden artikkeleja lukiessa mieleen pulpahteli tämän tästä myös oman elämän ääniraita", kertoo kirjan toimittanut **Heimo Hatakka**, 52. • "Muistan omakohtaisesti suurimman osan kirjan kertomista murroksista, kuten vaikkapa sen, miten isä kasettimankan osti ja nuori seitsemänvuotias kotiaänittäjä ryhtyi hommiin. Muistiin palautui myös, miten mullistavilta Radio Cityn ensimmäiset tunnit kuulostivat ja kuinka suuri elämys oli kuunnella vuonna **Pekka Pohjolan** uunituoretta *Space Waltzia* Lontoosta hankituilla laadukkailla korvalappustereioilla." • "Ilman musiikkia en olisi se ihminen, joka olen", Hatakka sanoo. "Musiikki on teollisuutta, edunvalvontaa ja bisnespuhetta, mutta ennen kaikkea se on musiikkia. Musiikilla on parhaimmillaan suora yhteys tekijän kuplasta kuulijan kuplaan." • "Se, onko välissä ilmaa, radioaaltoja vai valokuitua, ei ole sittenkään ratkaisevaa. Oleellista on, onko musiikilla minulle jotain asiaa ja sanottavaa. Aika usein sillä on ollut."

>>>

Viisi lukua musiikista

50 vuotta yhtä soittoa -kirja koostuu Gramexin järjestöhistoriikin lisäksi viidestä laajasta artikkelista.

Ne käsittelevät äänitemusiikin historiaa, suomalaisen radion vaiheita, tiskijukkien ammattikunnan syntyä ja kehitystä, live-Suomen vuosikymmeniä lavatansseista areenakonsertteihin sekä lopuksi suomalaisen musiikin työn sankarien eli kolmen Suomen eniten levyttäneen rumpalin kokemuksia viideltä viime vuosikymmeneltä.

Artikkelien kirjoittajia ovat Hatakan lisäksi **Mikko Mattlar, Jari Muikku ja Pentti Kempainen**.

Tekijät pääsivät studioihin

1960-luvulla kevyttä musiikkia hallitsivat ensin singlelevyt, levy-yhtiöiden työllistämät lauluntekijämestarit sekä näiden lauluja esittävät tähdet.

"Tuuli kääntyi, kun levy-yhtiöt uskalsivat päästää folk-artistit ja pitkätukkaiset rock-orkesterit studioon omien laulujensa kanssa. Pikkuhiljaa hittikappaleiden rinnalle rynnivät kunnianhimoiset albumikokonaisuudet eli pitkäsoitot", Hatakka kertoo.

Kuusikymmenluku muutti myös mediaa. "Kansa ei tyytynyt enää ylhäältä annettuun soittolistaan, vaan halusi kuulla omat suosikkinsa myös radiosta. Piraattiasemien paineessa kevyemmät sävelet saapuivat myös Yleisradion aalloilla, tosin hitaasti."

1970-luku oli suomalaisessa musiikissa nopean kasvun vuosikymmen. Suomen eniten levyttäneiden muusikkojen kärkisijoilla on yhä seitsemänkymmentäluvun aktiivisimpia studiotyöläisiä.

"Ihmisten kevyen musiikin nälkä tuotti 1960- ja 1970-luvulla paljon toimeliaisuutta: tanssilavoja maakuntiin, koulutansseja kaupunkeihin, festivaaleja, opiskelijaklubeja, levy-yhtiöitä, käännöskelmätehtailun, suomenkielisen rockin sekä uusia ammatteja kuten tiskijukat", Hatakka summaa.

Pitkäsoitosta suoratoistoon

Pitkäsoiton voittokulkua kesti vinyyliä, c-kasettien ja cd-levyjen muodossa menneen vuosituhaten lopulle asti. Sitten nopeasti liikkuvat digitiedostot alkoivat riisua kevyttä musiikkia jälleen kolmen minuutin klassiseen mittaan.

"Olemme palanneet aikaan, jossa vain iskevimmät kappaleet kelpaavat ketjuuntuneille radioasemille ja musiikin ylitarjonnan kanssa kipuileville kuluttajille", Hatakka toteaa.

Siitä, mikä oli vielä 1960-luvulla uutta, ihmeellistä ja vaikeasti saavutettavaa, tuli viimeistään 2000-luvulla arkista, itsestään selvää ja yhä useammin ilmaista.

On viisaampaa joustaa ja sopia kuin repiä ja riidellä.

"Tämä on suuri haaste myös tekijänoikeusjärjestöille: miten puolustaa toimialaa, jonka tuotteista on ylitarjontaa ja jonka sisällä eriarvoisuus lisääntyy."

Musiikin tekijänoikeudet täsmentyvät Hatakan mukaan lähes aina kriisien kautta.

"Kun esimerkiksi kaupallinen radio aloitti toimintansa 1980-luvulla, meno oli alkuun villiä ja tekijänoikeusmaksut jäivät monelta toimijalta rästiin."

Nämä tekijänoikeustaistot vaikuttivat myös radion ohjelmäsäilytykseen kuten Pentti Kempainen artikkelissaan osoittaa.

"Kun radiotoimiala vakiintui, Gramexin seuraava haaste oli viedä tekijänoikeuksien ilosanomaa kuntosaleihin ja parturi-kampaamoihin sekä puolustaa tekijänoikeuksia netti-piratismin paineessa."

Haasteita ja yhteistyötä

Tekijänoikeudet on haastettu monesta suunnasta ja moneen kertaan. Nämä haasteet ovat

pitäneet tekijänoikeusjärjestöt virkeinä ja pakkaneet ne luoviin ratkaisuihin.

"Oikeastaan Gramex on jo itsessään tällainen luova ratkaisu, jossa muusikot ja äänite tuottajat valvovat yhdessä oikeuksiaan ja pitävät keskinäiset ristiriitansa poissa yhteisistä Gramex-pöydistä," Hatakka pohtii.

"Gramexin historia on tästä näkökulmasta hieno esimerkki siitä, että on viisaampaa joustaa ja sopia kuin repiä ja riidellä."

Kirja on muistutus myös siitä, miten kulttuuri kehittyi.

"50 vuodessa Suomeen ehti muovautua omaleimainen suomenkielinen ääniteteollisuus, radiomaisema ja musiikkikulttuuri, joiden ansioita esimerkiksi suomen kielen kehittäjinä ja säilyttäjinä ei sovi unohtaa."

"Nyt kun Suomi juhlii satavuotista taivaltaan, yksi kansallinen menestystarina on eittämättä suomalainen musiikki **Sibeliuksesta Sanniin ja Dallapesta Darudeen**", Hatakka sanoo. •

TYÖN SANKARIT

Ahkerimmat studiomuusikot ovat ehtineet esiintyä tuhansilla levytetyillä urilla. Gramexin 50-vuotishistoriikissa käsitellään studiomuusikkojenkin työtä. Se jää usein varjoon, vaikka kyse on rautaisen ammattitaidon omaavista soittajista. Gramexin tiedostoista löytyvät tiedot eniten levyttäneistä artisteista. Tässä ovat helmikuussa 2017 päivitetyn listan 30 ensimmäistä. Nimen perässä oleva luku kertoo niiden urien määrän, joilla henkilö on ollut mukana.

Heikki Laurila 7302	Janne Louhivuori 3 059
Tuomo Ikonen 5862	Juhani Tiainen 3 044
Heikki Virtanen 5199	Tapio Salo 3 009
Anssi Nykänen 5 195	Aaro Kurkela 2 908
Ilpo Kallio 4 734	Seppo Rautasuo 2 803
Taisto Wesslin 4 420	Tapio Aaltonen 2 793
Juha Björninen 4 305	Erkki Seppä 2 774
Martti Metsäketo 4 096	Raimo Roiha 2 738
Pentti Lasanen 3 768	Unto Haapa-Aho 2 658
Harri Rantanen 3 671	Markku Johansson 2 619
Jorma Ylönen 3 589	Jaakko Salo 2 602
Heikki Hämäläinen 3 576	Yrjö Lasonpalo 2 562
Juhani Aaltonen 3 415	Jarmo Nikku 2 532
Pauli Granfelt 3 359	Pentti Lahti 2 530
Jari Nieminen 3 123	Kari Lindstedt 2 427

Heikki Laurila ehti kitaroida urallaan yli 7 000 uraa. Muut top 5 -levyttäjät ovat kolme rumpallia ja yksi basisti.

KUVA: ALVAR KOLANEN

Musiikki ei kilpaile ihmisten rahasta vaan ajasta.

Auringonlaskun alaksi nimetty musiikki on muuttunut auringonnousun alaksi”, Mark Fry sanoo. ”Meidän bisnesmallimme muuttui ensimmäisenä digitaalisuuden ja piratismien vuoksi.”

Digitalisaatio sai ensin levy-yhtiöt ahtaalle, mutta käänsi ne etsimään uusia keinoja musiikin levitykseen. Suoratoisto on tullut musiikin levityksen pääasialliseksi kanavaksi.

”Teknologia mahdollisti musiikin uuden tulemisen. Musiikki on ideaalista levitettävää digitaalisessa ympäristössä.”

Fry muistuttaa, että musiikki ei kilpaile ihmisten rahasta vaan heidän ajastaan. Siinä kilvassa 3-4 minuutin musiikkikappaleilla on hyvä mahdollisuus pärjätä.

Digitaalisuus on demokratisoinut musiikin käytön. ”Portinvartijoiden rooli on muuttunut. Radiot ovat edelleen hitinrakentamisen keskiössä mutta suoratoistopalveluiden myötä ihmiset voivat itse päättää mitä kuuntelevat, he löytävät uusia biisejä ja kuuntelevat entistä monipuolisempaa musiikkia.”

Aikaisemmin tätä monipuolisuutta ei kyetty tarjoamaan. Fyysisten levyjen kaupalla oli rajoitteensa ja varastot sekä myynti keskittyivät top 40 -valikoimaan sekä back-katalogiin.

”Nyt tarjolla on 40 miljoonaa biisiä koko ajan ja kaikkialla.”

Kehitys ei kuitenkaan tee levy-yhtiöitä tarpeettomiksi. ”Levyjen julkaiseminen itsekin on nykyään helppoa, mutta kilpailun määrä on suurempi kuin koskaan.” Timanttien löytäminen musiikin mahtavasta virrasta vaatii ponnistuksia.

Musiikki on auringonnousun ala

Edessä on vahva nousukausi, usko Warner Music Finlandin uusi toimitusjohtaja Mark Fry.

Teksti HEIKKI JOKINEN Kuvat JULIUS KONTTINEN

Levy-yhtiön ammattitaitoa tarvitaan yhä jatkossakin musiikin markkinointiin ja tuotantoon panostamisessa. Warnerin oma Warner Music Live -ohjelmatoimisto tarjoaa artisteille laajaa live-puolen palvelua.

Levyistä ei luovuta

Musiikin digitaalinen myynti tuo Suomessa nykyään noin 85 prosenttia alan liikevaihdosta, Mark Fry arvioi. Siitä taas ehkä 90 prosenttia tulee Spotifysta. Se on erityisen vahva pohjoismaissa.

”Youtubessakin löydetään ja kulutetaan paljon musiikkia, mutta sen tuotto soittoa kohti on pienempi kuin Spotifyn.”

Warner Music Finland ei aio luopua fyysisistä levyistä. ”Teemme niitä niin kauan kuin niitä halutaan ostaa”, Fry lupaa. ”Haluumme olla se, joka myy viimeisen fyysisen levyn.”

Fry pitää Warnerin vahvuutena sitä, että heillä on live-puolensa vuoksi mahdollisuus panostaa artisteihin monipuolisesti. ”Kun meillä on 25+ -kohderyhmään vetoava live-artisti, voimme investoida albumiinkin.”

”Kun artistin biisit alkavat menestyä streaming-palveluissa nuoremmassa kohderyhmässä, hänellä on edellykset alkaa rakentaa suosiota myös live-puolella.”

”Live-puolen piti alkujaan olla levy-yhtiön tukitoiminta, mutta nyt se on oleellinen osa kokonaisuuttamme. Olemme Suomen suurin kotimaisen musiikin live-toimisto.”

Levy-yhtiön tehtävänä on kyetä arvioimaan artistin mahdollisuuksia ja menestystä, jotta häntä voidaan tukea oikealla tavalla. Nykyään tietoa tulee lähes reaaliajassa esimerkiksi Spotify-suosiosta.

Vain yhteen mittariin ei pidä kuitenkaan tuijottaa eikä tehdä hätiköityjä johtopäätöksiä. ”Spotify ylipainottaa 18–24-vuotiaiden kohderyhmää, se ei ole ehdoton menestyksen mittari.”

”Radion kuuntelu kertoo mitä mieltä yli 25-vuotiaat ovat. Live-menestys kertoo siitä seuraavatko ihmiset artistia, onko hän ansainnut yleisön kriittisen massan puolelleen.”

Elämme päivää yksi

Kotimaisen musiikin osuus kuuntelusta on pienenemään päin, Mark Fry kertoo. Syynä on se, että suoratoisto valtaa alaa ja sitä kuuntelevat pääasiassa nuoret. He suosivat ulkomaista musiikkia.

”Kun aikaisemmin cd-myyntistä 65 prosenttia oli kotimaista ja 35 prosenttia ulkomaista, nyt suoratoistossa tilanne on päinvastoin.”

Toisaalta kotimaisen musiikin status on Fryn mukaan noussut ja Warner satsaa siihen paljon. ”Panostamme vieniinkin. Musiikin lähtömaa merkitsee nykyään vähemmän kuin koskaan ennen.”

Viennissä monikansallisen Warnerin verkostosta on apua, Fry sanoo. Suomen yksikkö on yhtiön tuloksellisimmin toimiva, ja se antaa suomalaisten sanalle painoa.

”Tavoitteemme ei ole vain se, että artisti breikkaa, vaan myös tekijä ja biisi. Levy-yhtiö ja kustannuspuolellemme toimivat kokonaisvaltaisesti yhdessä.”

Menestyksessä kaikki lähtee hyvästä kappaleesta, on sen tehnyt kuka tahansa, Fry sanoo. ”Tärkeää on myös se, onko sinussa sitä tähtipölyä, jota vain harvoissa on.”

”Artistisuus on monen tekijän summa. Meidän tehtävämme on tunnistaa ja auttaa ulosmittaamaan sen tulokset.”

Suomalainen musiikki elää nyt hyvää aikaa, Fry usko. ”Musiikkibisneksen ala- ja ylämäet nähneenä voi sanoa, että nyt elämme päivää yksi, edessä on upeita aikoja.”

”Olen auringonnousun alalla, joka on täynnä mahdollisuuksia. Musiikki kiinnostaa ihmisiä enemmän kuin koskaan ja Suomi on digitaalisen kehityksen kärkimaita. ●

”Haluumme olla se, joka myy viimeisen fyysisen levyn”, toimitusjohtaja Mark Fry sanoo.

Jyväskylästä Amerikan listaykköseksi

Kaikki on mahdollista: suomalainen metallicountry nousi Yhdysvalloissa bluegrass-listan kärkeen.

Teksti JUHANA UNKURI *Kuvat* JAAKKO MANNINEN

”E erityisen avosydämistä vastaanotto on ollut Ranskassa.”

STEVE 'N' SEAGULLS • Perustettu vuonna 2010 Jyväskylässä • Yhtyeeseen kuuluvat Rimmel (Tommi Tajakka), Pukki (Leevi Pukki), Hiltunen (Viljam Hänninen), Herman (Matias Haavisto) ja Puikkonen (Simo Heikkinen). • Yhtyeen jäsenet ovat kotoisin Hankasalmeelta (Hänninen), Vetelistä (Haavisto), Luumäeltä (Pukki), Kuopiosta (Heikkinen) ja Iisalmesta (Tajakka). • Julkaissut 2 albumia. Tuorein levy Brothers in Farms nousi Yhdysvalloissa Billboard Bluegrass -albumilistan ykköseksi. • Esiintynyt toistaiseksi noin 25 eri maassa Etelä- ja Pohjois-Amerikassa sekä Euroopassa.

Steve 'n' Seagulls esittää country-versioita tunnetuista hard rock- ja metallikappaleista. Maailmallakin menestystä niittäneen yhtyeen musiikissa on kuuluttavissa bluegrass-soundin lisäksi vaikutteita slaavilaisesta ja suomalaisesta musiikista, irlantilaisesta kansanmusiikista ja ylipäätään maailmanmusiikista.

Jyväskyläläislähtöinen Steve 'n' Seagulls alkoi nousta laajempaan tietoisuuteen kesällä 2014 julkaisemillaan Youtube-videoilla. Eriytyisen suosittu oli yhtyeen versio AC/DC:n *Thunderstruck*-kappaleesta, jota on katsottu tähän mennessä yli 39 miljoonaa kertaa.

Yhtyeen kaksi albumia on julkaissut Spinefarm Records. Keväällä 2015 julkaistu *Farm Machine* nousi Yhdysvalloissa Billboard Bluegrass -albumilistan kolmoseksi. Viime syksynä julkaistu *Brothers in Farms* pisti vielä paremmaksi ja nousi samalla listalla ykköseksi.

Parin viime vuoden aikana Steve 'n' Seagulls on keikkaillut aktiivisesti myös ulkomailla. Tämän vuoden alkupuolella yhtye kiersi uuden levyn puitteissa niin Yhdysvaltoja kuin Eurooppaakin. Tuoreen kiertueen viimeinen osio suuntautui Britanniaan.

”Esiinnyimme siellä kahdeksan keikan verran. Englanti on melko piskuinen saari, joten mailleja ei kertynyt mitenkään merkittävästi. Emmekä tällä kertaa ajaneet itse, vaan meillä oli erillinen, italialaistustainen kuski, joten välimatkat tuntuivat senkin takia

sangen kepoisilta”, kosketinsoittimia, harmonikkaa, kanteletta, huilua ja mandoliinia soittava Hiltunen luonnehtii.

Englannissa keikkapaikat olivat keskimäärin noin 500 hengen klubeja.

”Fanituotteiden myyntipöydän luona paikallisten kanssa seurustelu on muodostunut melkoiseksi huviksi. Tuollakin reissulla illat sujuivat rattoisasti keikka toisensa jälkeen englantilaisfanien kanssa asioidessa”, **Hiltunen** eli **Viljam Hänninen** virmistää.

Toistaiseksi Steve 'n' Seagulls on esiintynyt noin 25 eri maassa Etelä- ja Pohjois-Amerikassa sekä Euroopassa. Eniten yhtye on keikkaillut Suomen ohella Yhdysvalloissa, Saksassa ja Ranskassa.

”Meidät on tavattu ottaa eri maissa hyvin vastaan. Eriytyisen avosydämistä vastaanotto on ollut Ranskassa, jonne teemme tulevanakin kesänä useamman festarikeikan. Keskitymme nyt ylipäätään Amerikkoihin ja Eurooppaan. Joitain uusiakin Euroopan maita on loppuvuodesta tulossa.”

Iso riffi, pieni soitin

Steve 'n' Seagulls sai alkunsa Jyväskylässä vuonna 2010. Edelleen yhtyeen Suomen keikoista vastaava ohjelmamyyjä tarjosi tuolloin tilaisuutta muutaman keikan kiertueeseen country-teemalla.

”Se kuulosti meistä hyvältä ja haastavalta vaihtelulta. Otimme erikoisprojektin ilolla vastaan”, banjosta, akustisesta kitarasta ja laulusta vastaava **Herman** eli **Matias Haavisto** kertoo.

Alkuvaiheessa Steve 'n' Seagulls oli varsin erityyppinen yhtye kuin nykyään.

”Meillä oli enemmänkin Spaghetti Western -henkisiä sovituksia ja biisit olivat pääsääntöisesti pop-musiikin saralta. Ensimmäinen ohjelmanumero oli **Lady Gagan** *Pokerface*. Vuoden 2013 laulajavaihdoksen jälkeen raskaan musiikin esittäminen bluegrass-soittimilla on ollut yhtyeen tavaramerkki.”

Samalla Herman muistuttaa, että bluegrass on vain osa Steve 'n' Seagulls in soundia. Musiikissa on kuuluttavissa vaikutteita slaavilaisesta ja suomalaisesta musiikista, irlantilaisesta kansanmusiikista ja ylipäätään maailmanmusiikista. Hermanin mukaan bändisoundin ja soitinnuksen hiominen on tapahtunut hiljalleen ilman sen suurempaa visiota tai suunnittelua.

”Periaatteessa meillä jokaisella on omat pääsoittimensa. Taustalla on kuitenkin myös ennakkoluulottomuus tarttua soittimeen, jota ei osaa soittaa, mutta jonka sointi sopii johonkin tiettyyn riffiin tai melodiaan. Sitä sitten tahkotaan ja treenataan sen verran, että saadaan musiikkia aikaiseksi.”

”Esimerkkinä mainittakoon *Brothers in Farms* -levyltä kantele, balalaika, soitto-saha ja klarinetti. Useasti olemme huomanneet, että mahtipontiset ja teatraaliset kappaleet saavat aivan toisenlaisen vivahteen meidän soittimilla tulkittuina. Mitä isompi riffi, sitä pienempi soitin.”

Kontrabasisti-laulaja **Pukki** eli **Leevi Pukki** täydentää Hermanin soitinvalintakuvausta.

”Yleensä menee hyvin, kun pidetään mielessä vanhan käsityönopettajan huomio: tehdään mitä huvittaa, ei mitä osataan.”

Hermanin mukaan yhtyeen jäsenten musiikkimaut ja kuuntelutaustat ovat samansuuntaisia, joten ohjelmiston valinta on yleensä kivutonta. Juuri hyvät riffit ja melodiat ovat tärkeässä roolissa sovituksia tehtäessä.

”Tuntuu siltä, että eniten lihaa luiden ympäriltä löytyy viime vuosituhannen loppupuolella tehdyistä, klassikoiksi nousseista kappaleista. Itse kuuntelin nuoruusvuosina – vanhojen kunnan C-kasettien aikaan – paljon heavyä ja trashia. Esimerkiksi Panteran ja Megadethin tuotannosta löytyy upeita helmiä.”

”Tähän asti olemme kaivelleet tavaraa ehkä eniten 1970-80-luvuilta. Mutta kyllä lisää ysäriä on ehdottomasti tuloillaan, vielä ei vain uskalla mennä yksityiskohtiin. Näpit oikein syyhyävät, kun miettii mitä herkkupaloja 1990-luvun alkupuoliskolla odottaa”, Pukki jatkaa.

”Emme ota itseämme turhan vakavasti.”

Ministeri tukena

Steve 'n' Seagulls in soittajat ovat pitkän linjan ammattilaisia, jotka ovat soittaneet Pukin mukaan kaikenlaista musiikkia avantgardesta raakaan tanssimusiikkiin.

Muutaman viime vuoden aikana yhtyeellä on ollut kotimaassa ja ulkomailla yhteensä noin 150 keikkavuorokautta vuodessa. Kesään 2014 asti Steve 'n' Seagulls kiersi pelkästään Suomea.

”Siihen asti meillä oli aikaa muillekin bändeille ja projekteille. Nyt ne on täytynyt jättää ainakin toistaiseksi taka-alalle”, Pukki kertoo.

Viiden soittajan lisäksi bändiin lasetaan kuuluvaksi äänimies **Antti ”Ministeri” Laitila**.

”Ministeri vastaa hyvin pitkälle kaikesta teknikasta keikoillamme ja on ylipäätään meille korvaamaton”, laulusta, akustisesta kitarasta, balalaikasta ja mandoliinista vastaava **Rommel** eli **Tomi Tajakka** toteaa.

Joillain Euroopan kiertueilla Steve 'n' Seagullsilla on ollut erillinen kuski ja joskus kotimaassa oheistuotemyyjä.

”Muuten teemme kaiken itse: toimimme kuskina, kiertueanagerina, oheistuotemyyjänä ja niin edelleen. Paljon siinä toki

on tekemistä, mutta myös paljon hienoja tilanteita, maisemia ja kohtaamisia. Keikoilla saavutettava kontakti yleisön kanssa on ainutlaatuinen asia”, Rommel sanoo.

Steve 'n' Seagulls hyödyntää hotelleita, mutta ulkomaan kiertueilla bändiläiset nukkuvat pääsääntöisesti keikka-autossa. Rimmelin mukaan se on yleensä jotain pakettiauton ja minibussin välistä.

”Saksassa insinööri on saanut survottua 800-sarjan Mersuun yhdeksän sänkyä. Autoissa sitä sitten asutaan muutama viikko ja pelataan Pleikkaria. Yleensä sähköäkin on saatavilla auton lämmittimeen. Paitsi toisinaan Englannissa se näyttää olevan tiukassa. Manchesterissa vietimme rattoisoin yön hieinan miinusasteisessa autossa.”

”Olisi kai ihan hienoa matkustaa nightliner-bussilla ja niin edelleen. Mutta hyvin on jenkka soinnut näinkin”, Rimmel toteaa.

Rennosti ja vakavasti

Hermanin mukaan yhtyeen nimeämisen aikaan vaihtoehtoja oli monia.

”Aivan ensimmäisen keikkamme – harjoituksen tulevaa tositalannetta varten – teimme salanimellä Chuck 'n' Norris. Varsinaiseksi nimeksi tuli kuitenkin Steve 'n' Seagulls.

Tuon nimen keksi Jyväskylän Tourulan liikennevaloissa allekirjoittaneen avopuoliso.”

Toistaiseksi Steve 'n' Seagulls on levyttänyt yhden oman kappaleen, uusimmalta *Brothers in Farms* -levyltä löytyvän *Fill up the tankin*. Rummusta, muista lyömäsoittimista ja laulusta vastaavan **Puikkosen** eli **Simo Heikkisen** mukaan yhtye haluaa jatkossa julkaista omaa musiikkia enenevässä määrin.

”Meiltä löytyy jonkin verran aihioita ja jopa valmiita biisejä, joita on tarkoitus harjoitella lisää ja demotella. Oma musiikki ja sen esittäminen on ihanaa. Toisaalta bändin konseptia ajatellen ei tunnu viisaalta kiirehtä asian kanssa liikaa. Yleisö kun tuntuu tykkävän noista cover-versioista.”

Kesän ja syksyn mittaan Steve 'n' Seagulls keikkailee niin kotimaassa kuin ulkomailla ja alkaa työstää uutta levyä. Rimmelin mukaan bändin asiat menevät samalla eteenpäin omalla painollaan.

”Tämän bändin raja-aidat antavat varsin mukavasti periksi toteuttaa ja kokeilla asioita, jotka olisivat toisenlaisessa bändissä aika haastavia. Emme ota itseämme turhan vakavasti. Musiikin sisältöön suhtaudumme kuitenkin vakavasti ja teemme sen eteen paljon töitä.” ●

Rommel (vas.), Puikkonen, Hiltunen, Herman ja Pukki Suomen luonnossa.

Rauli Badding Somerjoki oli yksi Love Recordsin menestyneistä laulajista.

C-kasetti sai kotiäänityksen räjähdysmäiseen kasvuun.

JAKE NYMAN on pitkän uran Ylessä tehnyt musiikkitoimittaja. Hänen ohjelmiaan ovat muun muassa Pop eilen – tänään, Ennenkuulumattomat, Kovan päivän ilta, Rockradio, Onnenpäivä, Sokkotreffit, Kersantti Pippuri, Tähtisumua, Nousevan auringon talo sekä sunnuntaisin Yle Radio Suomessa lähetettävä Jake Nymanin Popradio.

KUVA: JYRKI VALKAMA / YLE KUVAPALVELU

KAUAN SOIKOON MUSIIKKI – GRAMEX 50 VUOTTA

2

TOINEN OSA Jake Nymanin neliosaisesta artikkelisarjasta, jossa hän käy läpi musiikkialan kehitystä 50 viime vuoden ajalta omasta alan harrastajan ja musiikkitoimittajan näkökulmastaan.

Baddingistä Erkki Junkkariseen

Nuorten Sävellahjan, C-kasetin ja Love Recordsin 1970-lukua.

Teksti JAKE NYMAN Kuvat ALVAR KOLANEN

Syksy 1969. Olin jo aikaa sitten huomannut, että opintolaina ei millään riitä elämiseen. Tai olisihan se periaatteessa riittänyt makaronista ja ketsupista koostuneisiin, joskus jopa algerialaisen punaviinin kera nautittuihin gourmet-aterioihin.

Minun kohdallani ongelmaksi muodotui se, että käytin ison osan valtion takaa-
masta lainasta äänilevyjen ostamiseen. Joten, kun minulle tultiin tarjoamaan työpaikkaa uudenvuodenpäivänä 1970 avattavassa Tunnelin levyssä, tartuin tietenkin tilaisuuteen.

Tunnelin levyssä myytiin erityisen paljon rock- ja poplevyjä kuten Led Zeppe-
liniä, Deep Purplea, Simon & Garfunkelia, Creedence Clearwater Revivalia. Kukaan ei kuitenkaan pärjännyt Mari Laurilalle, jonka Peppi Pitkätossu -singlen menekki oli jotain aivan käsittämätöntä.

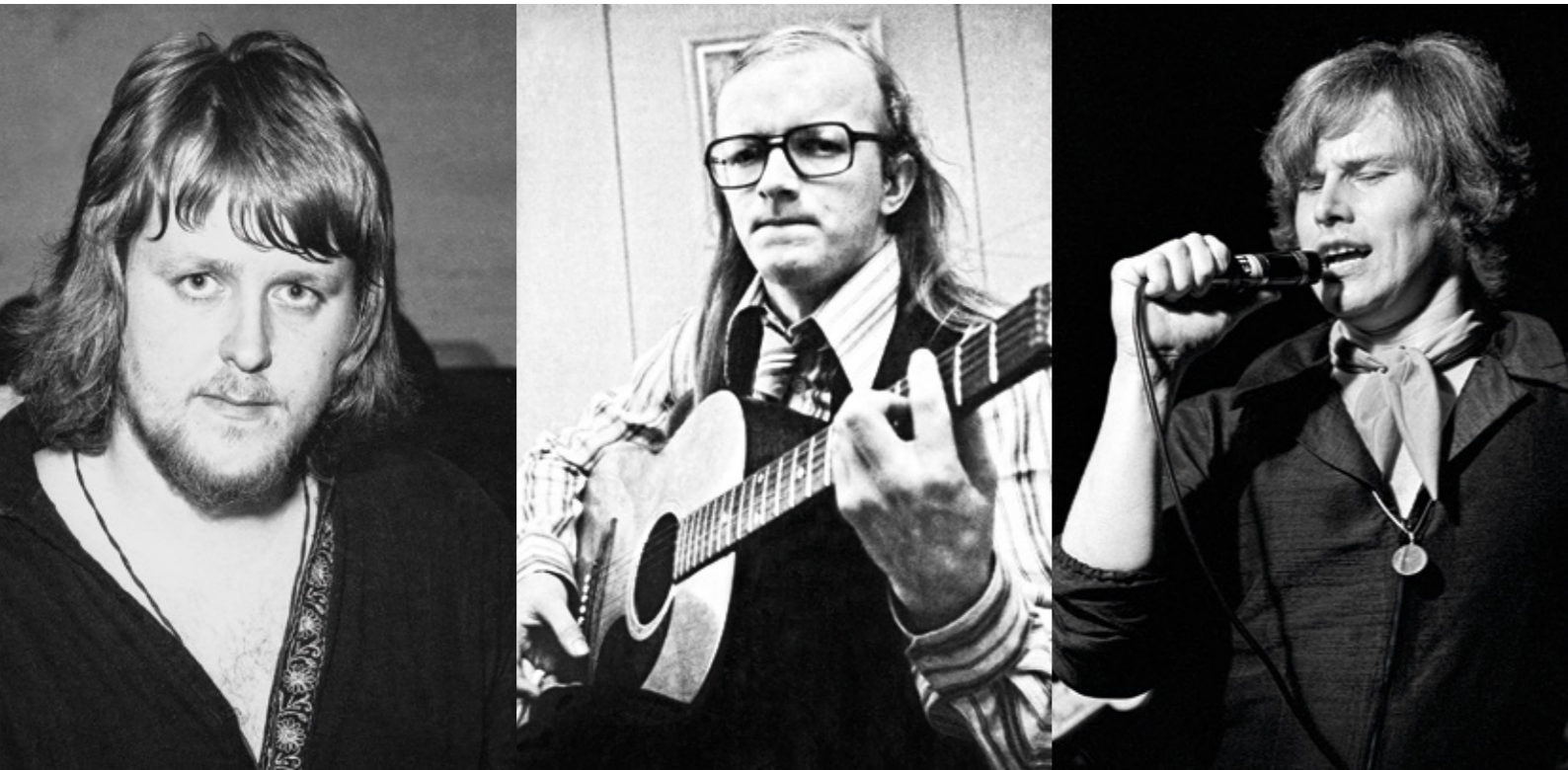
**SUOMEN MYYDYMMÄT
SINGLE-LEVYT
JOULUKUUSSA
1974**

1. Juice Leskinen & Coitus Int: Jyrki Boy
2. Irwin Goodman: Viuhahdus
3. Jussi & Boys: Metsämökin tonttu
4. Fredi: Avaa sydämesi mulle
5. Juice Leskinen & Coitus Int: Marilyn
6. George McCrae: Rock Your Baby
7. Demis Roussos: My Only Fascination
8. Rubettes: Sugar Baby Love
9. Carl Douglas: Kung Fu Fighting
10. Markku Aro: Oma kultasein

Sitä se oli muissakin levykaupoissa ja lopputulos näkyi Suomen levymyyntitilastossa, jonka ykkösenä Peppi Pitkätossu pysytteli yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta singlelistan ykkösenä. Saavutus on edelleenkin lyömätön, ja voisimpa melkein antaa kirjallisen takuun siitä, että sellaisena se tulee myös pysymään. Tunnelin levyssä tutustuin moniin siellä asioineisiin muusikoihin ja tiskijukkiin. Ilmeisesti tiskin molemmin puolin käydyt innokkaat musiikkiaiheiset keskustelut johtivat siihen, että minua pyydettiin soittamaan levyjä Eteläsuomalaisen osakunnan diskoiltoihin. Otin tarjouksen vastaan ja heti seuraavana iltana kävin ESO:ssa ennakkotutkimusmatkalla.

Siellä minut esiteltiin jo jonkin aikaa levyjä pyöritelleelle DJ Wiljamille eli K. W. Blomqvistille. Kerroin hänelle, että tästä eteenpäin vuorottelisin hänen kanssaan osakunnan diskoilloissa. ”Kuule”, sanoi K. W.,

>>>

Hector, Juice Leskinen ja Tapani Kansa olivat 1970-luvun ääniä.

>>>

”Jos sulle mitenkään käy, niin sopiiko että minä soitan edelleen vanhaa rock and rollia ja sä hoidat noi uudet paskalevyt?”

Minulle se sopi mainiosti. Nimittäin, vuonna 1970 ei niin sanottua disco-genreä ollut vielä olemassakaan, joten periaatteessa saatoinkin soittaa samaa musiikkia mitä muutoinkin kuuntelin, kunhan se vain oli tarpeeksi rytmikästä tanssittavaksi.

No, välillä piti tietysti veivata myös T-Rexin ja Shocking Bluen purkkahittejä, mutta loppuillan usein melko riehakkaisiin tunnelmiin sopivat parhaiten Santanan esikoisalbumilta poimitut täsmäiskut. Varsinkin Savorin rytmisen ilotulituksen soidessa muuttaman ”ampiaisien” tai ”mustan ryssän” voimalla jammailevat kundit saattoivat jopa riisua paitansa. Tytöt eivät sen sijaan tanssineet DJ:n iloksi koskaan yläosattomina. Muistaakseni.

Kun radio vietiin saunaankin

ESO:ssa kuultiin paljon elävää musiikkia. Siellä esiintyi suurin osa tuon ajan huippubändeistä ja minä solmin kasapäin uusia tuttavuuksia. Ja siitä oli jälleen kerran hyötyä. Eräänä iltana Tasavallan Presidentin laulusolista Frank Robson tuli sanomaan, että menhän käymään Yleisradiossa, Heikki Harma haluaa tavata sinut.

Ensin luulin että kyseessä on tyypillinen englantilainen practical joke, kunnes ilmeni, että Heikki oli ihan oikeasti sanonut Frankille

etsiskelevänsä apuria popohjelmien tekemiseen ja Frank oli suositellut minua.

Siitä se sitten alkoi. Marraskuussa 1972 tein ohjelmasarjaan *Mistä he laulavat?* puolen tunnin mittaisen esittelyn tuolloin vielä melko tuntemattomasta Leonard Cohenista.

Seuraavan vuoden alussa aloin toimittaa omaa viikoittaista ohjelmaa nimeltä *Kuuntelemusa*. Se oli nuoren ja kenties vähän yli-innokkaan musadiggarin hieman arroganilla otteella tehty ohjelma, jossa ”kaupallisen

listapopin” sijasta soitettiin ”parempaa” musiikkia kuten The Doobie Brothersia, Bob Dylania, Wigwamia, Van Morrisonia, The Bandia, Dave Lindholmia, The Allman Brothers Bandia ja niin edelleen.

Lysti loppui kuitenkin lyhyeen kun viihdeosaston päällikkö Henrik Otto Donner laittoi minut syksyllä 1973 juontamaan *Nuorten Sävellahjaa*. Yritin hangoitella vastaan, mutta turhaan ja niin aloin lähetellä terkkuja ja haasteita tyyliin ”Hei sinä ihana pitkähiuksinen tyttö, joka olit Sotkalinnan tanssilavalla viime lauantaina. Haastan sinut Nuorten Sävellahjaan vaihdettujen katseiden hinnalla.

Terveisin se puffetissa istunut poika, jolla oli siniset farkut ja farkkutakki (hyvä tuntomerkki noihin aikoihin). Tule samaan paikkaan ensi lauantaina. Toivelevynä Fredin *Avaa sydämesi mulle*.”

Lauantaisin kello 16-17 lähetetty *Nuorten Sävellahja* oli käsittämättömän suosittu ohjelma. Aivan varmasti suosio johtui ainakin jossain määrin lähetyksistä.

1970-luvun Suomessa useimmat kaupat menivät lauantaisin kiinni jo kahdelta ja tele-

visiokin tarjosi iltpäivisin yleensä vain virityskuvaa, joten kotona illan rientoihin valmistautuvalle nuorisolle suunnattu ”Sävis” tavoitti helposti miljoonayleisön. Jälkeenpäin olen kuullut kuinka jotkut veivät matkardionsa jopa saunaan, ettei vain yksikään terkku tai päivän hitti olisi livahtanut ohi korvien.

Kultaa, timanttia ja platinaa

Erään asian opin kantapäähän kautta heti ensimmäistä *Nuorten Sävellahjaa* juontaessani. Levyjen päälle ei puhuta! Koska ohjelmassa soivat sen hetken suurimmat hitit, niitä myös nauhoitettiin innokkaasti.

Lukemattomat etusormet kautta Suomen painoivat yhtä aikaa rec-nappulaa sillä hetkellä kun Abban *Waterloo*, Kisun *Uneen aika vaipuu* tai Juice Leskinen *Marilyn* lähti soimaan, joten jo pelkästään itsesuojeluvaisto johti siihen, että levy loputtua pidin aina parin sekunnin tauon ennen kuin menin avaamaan suuni.

Kotiäänityksen räjähdysmäisen kasvun takana oli hollantilaisen Philips-konsernin jo 1960-luvulla kehittelemä C-kasetti. Vaikka keksinnön äänenlaadussa ei ollut kehumista, niin se ei estänyt tämän näppärän ja edullisen formaatin voittokulkua.

Vuonna 1975 valmiiksi äänitettyjen kasettien osuus Suomen äänitemarkkinoista lähenteli jo kuuttakymmentä prosenttia. Vuosikymmenen loppupuolella tyhjiä kasetteja myytiin peräti seitsemän miljoonaa kappaletta – lähes yhtä paljon kuin LP-levyjä ja valmiiksi äänitettyjä kasetteja yhteensä.

Noihin aikoihin kasettinauhuri löytyikin joka toisesta taloudesta, levysoitin sen sijaan vain joka kolmannesta.

Vaikka kotiäänitys haukkasi musiikkikakusta ison osan, niin yleisesti ottaen suomalaisella äänilevyteollisuudella meni tuolloin

hyvin. Niin hyvin, ettei kultalevyyn oikeuttanut 30 000 myydyin LP-levyn raja enää riittänyt, joten vuonna 1975 alettiin jakaa timanttilevyjä yli 50 000 kappaleen myynnistä.

Ensimmäisenä timanttia pääsi pokkaamaan Fredi albumistaan *Niin paljon kuuluu rakkauteen*. Seuraavana vuonna meillä ryhdyttiin myöntämään platinalevyjä tunnuksena yli 100 000 LP-levyn myynnistä ja ensimmäisen platinalevyn sai Erkki Junkkarinen albumistaan *Ruusuja hopeamaljassa*, jota myytiin 115 000 kappaletta.

Finnhitseistä marginaalimusiikkiin

C-kasetit tarjosivat levy-yhtiöille myös edullisen tavan julkaista vanhaa materiaalia uudessa muodossa. Varsinkin Musiikki-Fazer, jolla oli huomattavan laaja back-katalogi, hyötyi suuresti vanhojen äänitteiden uudelleenjulkaisuista kasettiformaatissa.

Eipä silti, kyllä Fasulla riitti uuttakin tarjottavaa Irwin Goodmanista Markku Aroon, ja sen jälkeen kun yhtiö oli ostanut Scandian ja Finndiscin, sen talliin tulivat muun muassa Kirka, Katri Helena, Tapani Kansa, Kari Tapio, Virve Rosti ja Danny.

Fazerin tuotannon varsinaiseksi kivijalaksi muodostuivat kuitenkin *Finnbits*-kokoelmalevyt, joita ilmestyi vuosina 1975–1979 kymmenen kappaletta. Televisiomainonnan siivittäminä niitä myytiin valtavat määrät, ja jo ensimmäinen *Finnbits* tavoitti yli 70 000 kuluttajaa.

Myöhemmin päästiin vieläkin suurempiin lukuihin ja peräti kahdeksan kymmenestä *Finnbitsistä* nousi albumilistan ykköseksi. Kokoelmat koostuivat päivän suurimmista hiteistä ja niillä kuultiin myös muiden levy-yhtiöiden kuten EMI:n, CBS:n ja Love Recordsin tuotantoa. >>>

Kultalevyt saivat seurakseen timantti- ja platinalevyt.

Suomen ensimmäisen platinalevyn sai Erkki Junkkarinen vuonna 1976 albumistaan Ruusuja hopeamaljassa.

Jussi & The Boys voitti Syksyn sävelen vuonna 1974 Chuck Berry -vaikutteisella kappaleella Metsämökin tonttu.

Hurriganes teki selvää jälkeä hittilistoilla ja keikoilla.

>>>

Vuonna 1966 perustetun Love Recordsin kantavana ideana oli julkaista sellaista musiikkia, josta muut levy-yhtiöt eivät olleet kovin kiinnostuneita. Käytännössä tämä tarkoitti jazzia, lastenlauluja, progressiivista rockia sekä vasemmistolaisen laululiikkeen musiikkia.

Lähtökohdat saattoivat olla usein enemmän ideologiset kuin kaupalliset, mutta myös tällaiselle marginaaliseksi mielletylle musiikille löytyi kannattajia ja esimerkiksi **M.A. Nummisen** levyt tavoittivat yllättävän suuren kuulijakunnan.

Rokataan taas

Loven varsinaiset myyntimenestykset löytyivät kuitenkin rockmusiikin puolelta. Ennakkoluulotonta julkaisupolitiikkaa harrastaneen yhtiön kautta saivat äänensä kuuluville muun muassa **Dave Lindholm**, **Juice Leskinen**,

Rauli Badding Somerjoki, **Mikko Alatalo**, **Kari Peitsamo**, **Freeman**, **Tuomari Nurmio**, **Gösta Sundqvistin** luotsaama Leevi and The Leavings, tamperelaisyhtye Kaseva, PSO:lla uransa aloittanut **Hector** sekä tietenkin Hurriganes.

Remu Aaltosen, **Cisse Häkkinen** ja **Albert Järvisen** perustama Hurriganes nousi vahvasti 1950-luvun rock and roll -perinteeseen ja se upposi Suomessa todella otolliseen maaperään. Yhtye teki selvää jälkeä niin hittilistoilla kuin keikoillakin.

Ganesin vuonna 1974 Ruotsissa levyttämä albumi *Roadrunner* on sittemmin valittu erilaisissa asiantuntijäänestyksissä moneen kertaan kaikkien aikojen parhaimpien suomalaisalbumien joukkoon. Sen suosiosta kansan keskuudessa puhuvat omaa kieltään levyjen hurjat myyntiluvut, yli 170 000 kappaletta.

Myös suomenkielinen rock and roll meni hyvin kaupaksi. Buumin aloitti *Suomen Talvisota 1939–1940* -projektissa mainetta hankkinut somerolaisrokkari Rauli Badding Somerjoki levyllään *Piilaten ja höyläten*, joka oli **Jarkko Laineen** ronskisti sanoittama suomalaisversio **Chuck Berryn** kappaleesta *Reelin' And Rockin'*.

Lovelle levyttäneen Baddingin ohella suomeksi laulettu rock and rollilla menestyivät Discophonin huumoribändi Hullujussi sekä Scandian Jussi & The Boys, joka tavoitti kansan syvimmätkin rivit Syksyn sävelen vuonna 1974 voittaneella Berry-vaikutteisella kappaleella *Metsämökin tonttu*. Sen oli säveltänyt ja sanoittanut vanha tuttu ESO:n ajoilta eli sittemmin myös persoonallisena radiojuontajana ansioitunut K. W. Blomqvist.

”Tontun” voiton jälkeen haastattelin häntä Ylen Fabianinkadun studiossa, jonka jälkeen lampsimme läheiseen Kellarikrouviin. Eteisessä törmäsimme **Rauno Lehtiseen**, joka Blomqvistin nähdessään tokaisi pirullisesti hymyillen: ”Kato. Säveltäjä!” ●

Hyvältä näyttää (enimmäkseen)

Suomen äänitemyynti kääntyi vuonna 2016 pitkän laskukauden jälkeen hienoiseen nousuun. Spotifyn ja muiden suoratoistopalveluiden kasvu korvaa vihdoinkin Suomessa cd-myyntin vuosia jatkuneen alamäen. Hyvä niin, sillä terve ja elinvoimainen äänitemarkkina on koko musiikkialan hyvinvoinnin kannalta keskeinen. Vaikka esimerkiksi live on taloudelliselta merkitykseltään äänitemyyntiä suurempi, rakentuu alan muu liiketoiminta yhä pitkälti äänitteiden ympärille.

Ilahduttavaa on myös se, että kotimaisen musiikin suosio on säilynyt vahvana. Tämän taustalla ovat paitsi loistavat kotimaiset artistit ja musiikintekijät, myös Suomessa toimivien yhtiöiden pitkäjänteiset ja määrätietoiset panostukset kotimaiseen tuotantoon.

Muissa Pohjoismaissa markkinoiden tämä vaihe on saavutettu jo muutamaa vuotta aiemmin ja niiden kokemusten perusteella äänitealan tulevaisuus näyttää varsin lupaavalta. Lähivuosina voidaan siis odottaa kokonaismarkkinan kasvun jatkuvan meilläkin.

Mutta ei niin hyvää, etteivät asiat voisi olla vieläkin paremmin. Terveen markkinakehityksen suurin este meillä ja kansainvälisesti tunnetaan nimellä Value Gap eli arvokuilu. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Spotify tulouttaa oikeudenhaltijoille noin kuusitoista kertaa enemmän per striimi kuin maailman suosituin musiikkipalvelu Youtube.

Ero johtuu tältä osin vanhentuneeseen EU-lainsäädäntöön jääneestä porsaanreistä, jonka vuoksi Youtube ei ole neuvotellut eikä neuvottele musiikin käytön oikeuksista samalla tavalla ja asemassa kuin muut suoratoistopalvelut.

EU on onneksi vihdoinkin korjaamassa vanhentunutta lainsäädäntöään. Uudistuksen tavoitteena on saattaa musiikkia liiketoiminnassaan hyödyntävät palvelut samanarvoiseen asemaan keskenään ja taata oikeudenhaltijoille tasavertainen neuvotteluasema suhteessa palveluihin. Parhaillaan EU:ssa haetaan jäsenmaiden tukea uudistukselle.

Pohjoismaista esimerkiksi Tanska on jo asettunut voimakkaasti uudistuksen kannalle. Jostakin kumman syystä Suomen hallituksessa uudistuksen tukemiseen on suhtauduttu varsin nihkeästi. Tämä on hyvin erikoista, sillä tämän mittaluokan epäkohdan korjaamisen pitäisi olla itsestään selvää. Toivoa sopii, että kyse on asiaan perehtymättömyydestä ymmärryksen ja näkemyksen puutteen sijaan.

Uudella kulttuuriministerillä olisi nyt mahdollisuus osoittaa näkemystä sekä johtajuutta ja hoitaa asia kuntoon. Tilanteen korjaaminen ei edes maksaisi mitään. ●

Laissa on porsaanreikä.

TOMMI KYYRÄ

on Musiikkituottajat – IFPI Finland ry:n apulaisjohtaja.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

EHDOTA SOLISTIA!

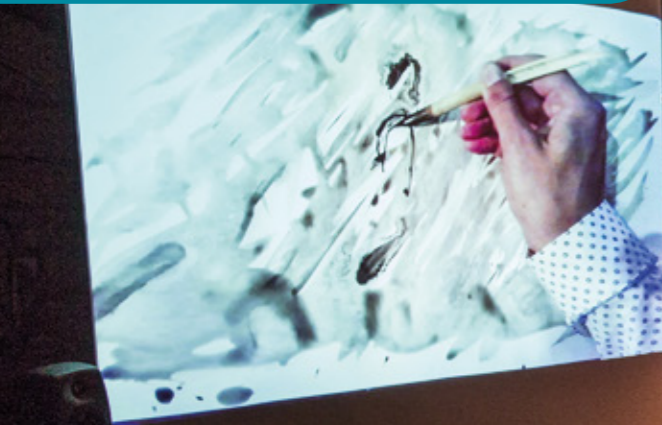
Kenen ajatuksia sinä haluaisit lukea tältä sivulta? Lähetä ehdotuksesi osoitteeseen solo@gramex.fi.

SOLOS

TÄLLÄ PALSTALLA musiikkialueella olevat henkilöt visioivat, kritisoivat ja pohtivat.

Messissä mukana

Musiikin edistämistätiö MES tukee musiikkia

Viime vuonna Hiljaisuus-festivaalin piirroskonsertissa sarjakuvantekijä Ville Rantaa säestivät Aleksi Ranta kitaralla ja Niko Kumpuvaara haitarilla.

KUVA: BEN HOPPER

Monen musiikin maa

Stringpurée Bandiin kuuluvat Kalle Ylitähti, basso, Senni Eskelinen, sähkökantele ja Niko Votkin, rummut. Sen Kalevala live on esitys, jossa elävä musiikki liittyy Reino Niinirannan seitsenosaisen Kalevala-animaatiosarjaan vuodelta 1975. Esitys nähdään tänä vuonna ainakin Norpas-festivaalilla Taalintehtaalla ja Hiljaisuus-festivaalilla Kittilässä. Aiemmin se on nähty muun muassa Animatricks-animaatiosarjassa Helsingissä.

KUVA: JUULIA NIINIRANTA

SUOMI ON TÄYNNÄ musiikki-tapahtumia. Lisäksi monissa muissa taidetapahtumissa musiikilla on merkittävä osa.

Musiikin edistämistätiö jakaa tänä vuonna 954 000 euroa avustuksia elävälle musiikille, myös tapahtumiin ja kursseille. Tähän esimerkeiksi poimitut, tukea saaneet festivaalit kertovat, että musiikkiin on monta tulokulmaa.

Rauman Klustermus on määritelmänsä mukaan ”Suomen toiseksi vanhin epäkaupallinen ilmaisfestivaali”. Linja on löytää esiintyjä, jotka eivät ole kaikille tuttuja, mutta joilla on oma kulttuurisuosionsa. Kesäkuussa 2017 mukana ovat muun muassa Saatanan kojootti, Beverly Girl, Huolet ja murheet sekä Nii just.

”Metelimusiikin ystäville on siis jälleen luvassa supersize-annos tukevaa rytöä ja rätkettä!”, lupaa paavat kotkalaisen Dark River Festivalin kotisivut elokuisen tapahtuman ohjelmasta. Mukana elokuussa muun muassa Doom Unit, Maj Karma, Marianas Rest ja **Kaikkonen & Liekkala** duo.

Monitaiteellinen Kaivos-festivaali pidettiin Outokummun vanhan kaivoksen eri tiloissa elokuussa 2016. Ohjelma kiertyi aika-teeman ympärille. Tanssin ja luentojen lisäksi kuultiin paljon musiikkia, kuten kuusihenkistä Ääni-kollektiivii sekä unkarilaisen Capella Silentium -yhtyeen laulajia.

Pohjois-Karjalan Juukaan perustettiin vuonna 2013 musiikkileirin ohkeen oma festivaali, Juuka jatsaa. Kesäkuun tapahtumassa esiintyvät tänä vuonna Olli Soikkeli Trio, Mopo ja **Edu Kettunen**. Juhlakonsertissa aikamatkan suomalaiseseen musiikkiin tekevät musiikkileirin opettajat solisteinaan **Anna Halmetoja** ja **Minna Rusanen**.

Monitaiteinen Hiljaisuus-festivaali levittäytyy ympäri Kaukosen kylää ja Kittilän keskustaan. Tänä kesänä järjestetään jo seitsemäs festivaali. Kittilän kirkossa esiintyvät saksofonisti **Jukka Perko** ja gambisti **Mikko Perkola**.

Kalevala & Stringpurée Band live -esityskokonaisuus Kaukosen työväentalolla yhdistää taiteilija

Reino Niinirannan (1927–2012) vuonna 1975 valmistuneet *Kalevala*-animaatiot sekä kansanmusiikki-progeyhtye Stringpurée Bandin instrumentaalimusiikin.

Ambientin ja kokeellisen elektronisen musiikin festivaali Kohina järjestettiin viime syyskuussa ensimmäistä kertaa Kokkolassa. Pääesiintyjinä olivat kokkolalaislähtöiset Nemesis ja Rihmasto.

Hailuotoon sijoittunut Bättre Folk on uuteen musiikkiin ja kirjallisuuteen erikoistunut kulttuurifestivaali. Kesä-heinäkuun vaihteen festivaalille ovat tulossa muun muassa **Anna Järvinen**, **Jaakko Eino Kalevi**, **J. Karjalainen**, Eevil Stöö, **Litku Klemetti** & Tuntematon numero sekä **Iisa**.

Festivaalin konsepti on erikoinen: musiikin kanssa lavalla vuorottelevat kirjailijat, kuten **Kjell Westö** ja **Tuomas Kyrö**.

Heikki Jokinen

Vienti vetämään

MUSIIKIN EDISTÄMISÄÄTIÖ myöntää tukea myös markkinointiin ja vientiin. Jakokriteerit löytyvät säätiön verkkosivuilta. Mukana on esimerkkejä mihin tukea voi saada ja mihin ei.

Tuen asiantuntijatoimikunnan puheenjohtaja on musiikkikustantaja **Tommi Tuomainen**.

”Tarkastelemme lisäksi tuen vaikuttavuutta musiikin edistämisen näkökulmasta. Käymme läpi hankkeen sisällön, toteutuskelpoisuuden ja budjetin.”

Tavoite on tukea ammattimaista ja tavoitteellista toimintaa, jolle on taloudelliset ja/tai kulttuurilliset perusteet.

Toimikunnalle tulee vuosittain parisataa hakemusta.

”Hyvä hakemus on täytetty ohjeiden mukaan ja lähetetty ajoissa. Siinä kuvataan selkeästi hanke, sen toteuttajat ja yhteistyökumppanit. Hyvältä hakemukselta odotetaan uskottavaa suunnitelmaa ja tuettavan tahon ammattimaisuutta omassa genressä tai toimialalla.”

Säätiön markkinointi- ja vientituella on rahoitettu Music Finlandin toimintaa. Siksi MV-tukea ei yleensä myönnetä, jos samaan kohteeseen on mahdollista saada Music Finlandin live-tukea.

”Koordinoinnin helpottamiseksi samat Music Finlandin ja MES:n toimihenkilöt osallistuvat molempien organisaatioiden työryhmiin kun näitä tukia käsitellään”, Tuomainen sanoo.

Säätiön toimikunta on myös osallistunut Music Finlandin ja MES:n tukihakemusjärjestelmien kehittämiseen. ●

Heikki Jokinen

MUSIIKIN EDISTÄMISÄÄTIÖ MES:N TUKIPÄÄTÖKSIÄ 1.1.–30.4.2017

Äänitetuotantotuki
50 450 euroa, saajia 59

Audiovisuaalinen tuotantotuki
53 800 euroa, saajia 45

Elävän musiikin tuki
332 850 euroa, saajia 165

Koulutustuki
26 500 euroa, saajia 15

Markkinointi- ja vientituki
158 750 euroa, saajia 17

Työskentelytuki
189 280 euroa, saajia 111

Saajia yhteensä
412 kappaletta, 811 630 euroa

Tietoa hakuajoista ja ohjeet:
www.musiikinedistamissaatio.fi

SUOMEN SUURIN MUSIikkILEHTI.

www.soundi.fi

@soundilehti

. AH82

"Soitat kivasti, mitäs sä työkseesi teet?"

*Sattuu olemaan niin, että tässä maassa on tuhansia muusikoita
ja tuottajia jotka tekevät musiikkihommia ihan työkseen.*

*Ja kuten mistä tahansa työstä, niistäkin kuuluu
saada korvaus. Muutakin kun kaksi tuoppia.*

*Jos Gramexia ei olisi, aika moni
muusikko ja tuottaja joutuisi
vastaamaan tuohon typerään
kysymykseen esimerkiksi että en
mitään tai että siivoilen vessoja.*

*Musiikki on työtä ja siksi
Gramex on kerännyt jo
50 vuotta tekijänoikeus-
korvaukset muusikoille ja
tuottajille.*

*Korvaukset ovat palkka
työstä ja yrittämisestä.*

*Ja kun niin on,
kotimaista musiikkia
syntyy huomennakin.*

Kauan soikoon musiikki
GRAMEX 50 VUOTTA

Tänä kesänä Gramex palvelee arkisin normaalina toimistoaikana klo 09.00-16.00